

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Účetní uzávěrkové operace ve vybraném podniku
Bakalářská práce

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Lenka Jáková**
Osobní číslo: **E20253**
Studijní program: **B0413A050008 Ekonomika a management**
Specializace: **Ekonomika a provoz podniku**
Téma práce: **Účetní uzávěrkové operace ve vybraném podniku**
Zadávající katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je popis účetních uzávěrkových operací a jejich následná analýza ve vybraném podniku za účelem jejich zhodnocení a podání možných návrhů na zlepšení.

Osnova:

- Vymezení základních pojmů účetní uzávěrky a závěrky.
- Popis průběhu účetní uzávěrky.
- Představení vybraného podniku.
- Průběh účetní uzávěrky ve vybraném podniku.
- Zhodnocení a návrhy.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

DUŠEK, Jiří. Účetní uzávěrka a závěrka v přehledech: snadno a rychle. Praha: Grada Publishing, 2018. ISBN 978-80-271-0867-1.
JANHUBA, Miroslav, MÍKOVÁ Marie, ROUBÍČKOVÁ, Jaroslava ROUBÍČKOVÁ, ZELENKA, Vladimír. Finanční účetnictví: obecné otázky. Praha: C. H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-614-2.
KOCH, Jiří. Účetní závěrka podnikatelů za rok 2021. Český Těšín: Poradce, 2021. ISBN 978-80-7365-464-1.
KOVANICOVÁ, Dana. Abeceda účetních znalostí pro každého. 20. aktualiz. vyd. Praha: Bova Polygon, 2012. ISBN 978-80-7273-169-5.
NOVOTNÝ, Pavel. Účetnictví pro úplné začátečníky 2022. 16 vydání. Praha: Grada Publishing, 2022. ISBN 978-80-271-3597-4.
RANDÁKOVÁ, Monika, BOKŠOVÁ, Jiřina, STROUHAL, Jiří. Finanční účetnictví v České republice. Praha: Oeconomica, 2015. ISBN 978-80-245-2076-6.
SEDLÁČEK, Jaroslav. Finanční účetnictví: postupy účtování. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-644-6.
SKÁLOVÁ, Jana, SUKOVÁ, Anna. Podvojný účetnictví 2021. 27 vydání. Praha: Grada Publishing, 2021. ISBN 978-80-271-3107-5.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Irena Honková, Ph.D.**
Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2022**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2023**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

doc. Ing. Michaela Kotková Stříteská, Ph.D. v.r.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2022

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji:

Práci s názvem Účetní uzávěrkové operace ve vybraném podniku jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 30. dubna 2023

Lenka Jáklová v. r.

PODĚKOVÁNÍ

Především bych chtěla poděkovat vedoucí mé bakalářské práce paní Ing. Ireně Honkové, PhD. za její odborné rady, připomínky a vstřícnost při vedení této práce.

Dále bych chtěla poděkovat společnosti XY, s.r.o. za poskytnutí informací a všech potřebných materiálů k vyhotovení a sepsání praktické části bakalářské práce.

V neposlední řadě děkuji mé rodině za podporu po celou dobu studia a při psaní této práce.

ANOTACE

Tato bakalářská práce je zaměřena na účetní uzávěrkové operace ve zvoleném podniku. Teoretická část práce popisuje celý proces účetní uzávěrky s jednotlivými uzávěrkovými operacemi a postupy účtování. Praktická část práce se věnuje popisu vybrané společnosti a znázorňuje její proces účetní uzávěrky s následnými návrhy a doporučeními.

KLÍČOVÁ SLOVA

Účetní uzávěrka, účetní jednotka, účtování, inventarizace, účet, společnost

TITLE

Final accounting operations in the selected accounting entity

ANNOTATION

This bachelor's thesis is focused on final accounting operations in the chosen company. The theoretical part of the work describes the entire accounting closing process with individual closing operations and accounting procedures. The practical part of the work is devoted to the description of the selected company and illustrates its accounting closing process with subsequent suggestions and recommendations.

KEYWORDS

Final accounting operations, accounting unit, accounting, inventory check, account, company

OBSAH

SEZNAM OBRÁZKŮ	9
SEZNAM TABULEK	10
SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK	11
ÚVOD	12
1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	13
1.1 Účetní uzávěrka.....	13
1.2 Účetní závěrka.....	14
2 POPIS PRŮBĚHU ÚČETNÍ UZÁVĚRKY	16
2.1 Inventarizace	16
2.1.1 Postup inventarizace.....	17
2.1.2 Inventarizační rozdíly.....	18
2.2 Zaúčtování účetních operací na konci účetního období	20
2.2.1 Odpisy dlouhodobého majetku.....	20
2.2.2 Zásoby	22
2.2.3 Časové rozlišení nákladů a výnosů	25
2.2.4 Dohadné účty aktivní a pasivní	26
2.2.5 Rezervy.....	28
2.2.6 Opravné položky	29
2.2.7 Kurzové rozdíly.....	30
2.2.8 Odpis pohledávek.....	30
2.3 Zjištění výsledku hospodaření před zdaněním	31
2.4 Výpočet daně z příjmů a zaúčtování daňové povinnosti	31
2.4.1 Splatná daň z příjmů.....	31
2.4.2 Odložená daň z příjmů	33
2.5 Uzavření účtů	33
3 PŘEDSTAVENÍ VYBRANÉHO PODNIKU	35

3.1	Základní informace o společnosti.....	35
3.2	Hospodaření společnosti	37
4	PRŮBĚH ÚČETNÍ UZÁVĚRKY VE VYBRANÉM PODNIKU	39
4.1	Inventarizace	39
4.1.1	Fyzická inventura	39
4.1.2	Dokladová inventura	41
4.2	Zaúčtování účetních operací na konci účetního období	42
4.2.1	Odpisy dlouhodobého majetku.....	42
4.2.2	Zásoby	44
4.2.3	Časové rozlišení nákladů a výnosů	45
4.2.4	Dohadné účty aktivní a pasivní	46
4.2.5	Rezervy.....	47
4.2.6	Opravné položky	47
4.2.7	Kurzové rozdíly.....	47
4.2.8	Odpis pohledávek.....	47
4.3	Zjištění výsledku hospodaření před zdaněním	47
4.4	Výpočet daně z příjmů a zaúčtování daňové povinnosti.....	49
4.4.1	Splatná daň z příjmů.....	49
4.4.2	Odložená daň z příjmů	51
4.5	Uzavření účtů	51
5	ZHODNOCENÍ A NÁVRHY	52
	ZÁVĚR	54
	POUŽITÁ LITERATURA	55
	PŘÍLOHY	58

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Průměrný počet zaměstnanců v letech 2017-2021	36
Obrázek 2: Čistý obrat za dané účetní období v letech 2017-2021 (v tis. Kč)	37
Obrázek 3: Výsledek hospodaření společnosti za období 2017-2021 (v tis. Kč)	38

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Účtování inventarizačních rozdílů u dlouhodobého majetku	18
Tabulka 2: Účtování inventarizačních rozdílů u finančního majetku	19
Tabulka 3: Účtování inventarizačních rozdílů u zásob	19
Tabulka 4: Účtování účetních odpisů dlouhodobého majetku.....	21
Tabulka 5: Účtování nakupovaných zásob způsobem A a B.....	23
Tabulka 6: Účtování zásob vlastní činností způsobem A a B.....	23
Tabulka 7: Účtování zásob na cestě.....	24
Tabulka 8: Účtování nevyfakturovaných dodávek zásob	25
Tabulka 9: Účtování časového rozlišení nákladů a výnosů	26
Tabulka 10: Účtování na dohadných účtech aktivních	27
Tabulka 11: Účtování zákonných a ostatních rezerv	28
Tabulka 12: Účtování opravných položek	29
Tabulka 13: Účtování kurzových rozdílů	30
Tabulka 14: Účtování odpisu pohledávky	31
Tabulka 15: Výpočet splatné daně z příjmů právnických osob	32
Tabulka 16: Účtování splatné daně z příjmů	33
Tabulka 17: Účtování odložené daňové pohledávky a odloženého daňového závazku	33
Tabulka 18: Přehled uzavírání účtů	34
Tabulka 19: Rozpis DHM na hlavní skupiny společnosti XY, s.r.o.....	40
Tabulka 20: Odepsaný dlouhodobý majetek společnosti XY, s.r.o.....	43
Tabulka 21: Zařazení majetku do odpisových skupin	43
Tabulka 22: Příklad odpisování stroje od roku 2022	43
Tabulka 23: Převod počátečního a konečného stavu zásob na konci účetního období	45
Tabulka 24: Účtování na účtech časového rozlišení ve společnosti XY, s.r.o.	46
Tabulka 25: Účtování na dohadných účtech pasivních ve společnosti XY, s.r.o.	46
Tabulka 26: Výpočet provozního výsledku hospodaření společnosti XY, s.r.o.	48
Tabulka 27: Výpočet finančního výsledku hospodaření společnosti XY, s.r.o.	49
Tabulka 28: Výpočet výsledku hospodaření před zdaněním společnosti XY, s.r.o.	49
Tabulka 29: Výpočet splatné daně z příjmů společnosti XY, s.r.o.....	50

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

apod.	a podobně
D	strana účtu Dal
DDHM	drobný dlouhodobý hmotný majetek
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
DNM	dlouhodobý nehmotný majetek
Kč	koruna česká
kol.	kolektiv
MD	strana účtu Má dáti
mil.	milion
např.	například
OP	opravná položka
PC	pořizovací cena
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
tis.	tisíc
tj.	to je
tzn.	to znamená
tzv.	takzvaně
ZDP	zákon o daních z příjmů

ÚVOD

Účetnictví představuje písemné zaznamenávání informací o uskutečněných hospodářských a ekonomických událostech, a to v peněžním vyjádření. Předmětem účetnictví je zachycení stavu a pohybu aktiv a pasiv, zaznamenávání nákladů a výnosů a s tím související zjištění výsledku hospodaření. Účetní jednotky mají povinnost vést účetnictví pečlivě a důsledně a musí být v souladu se zákonem o účetnictví a dalšími relevantními předpisy.

Na konci účetního období vyplývá každé účetní jednotce povinnost vyhotovit účetní uzávěrku a závěrku. Účetní uzávěrkou se rozumí komplex operací a činností, který bezprostředně předchází uskutečnění účetní závěrky. Mezi činnosti vykonávané při uzávěrci patří zejména uskutečnění inventarizace majetku a závazků, zaúčtování specifických operací na konci účetního období, určení hospodářského výsledku před zdaněním, výpočet daně z příjmů a uzavření účetních knih. Na výsledky zjištěné při účetní uzávěrci navazuje účetní závěrka, která se věnuje sestrojení účetních výkazů, které přesně zobrazí stav účetní jednotky.

Cílem práce je popis účetních uzávěrkových operací a jejich následná analýza ve vybraném podniku za účelem jejich zhodnocení a podání možných návrhů na zlepšení.

Tato práce se skládá ze dvou hlavních částí, teoretické části a praktické části, a dále pěti samostatných kapitol. Teoretická část bakalářské práce se zabývá popisem jednotlivých operací a činností souvisejících s účetní uzávěrkou na základě zvolených literárních pramenů. V praktické části bakalářské práce je nejdříve představen vybraný podnik, jeho předmět činnosti a přehled jeho hospodaření za uplynulých pět let. Následně je analyzován proces účetní uzávěrky, kde jsou představeny jednotlivé uzávěrkové operace vybrané společnosti za sledované období. V návaznosti na zjištěné informace o podniku se poslední kapitola věnuje celkovému zhodnocení a možným návrhům a doporučením pro lepší tvorbu účetní uzávěrky v dané společnosti.

Účetní uzávěrka je analyzována za rok 2021, neboť při zpracování bakalářské práce nebyla účetní uzávěrka za rok 2022 ještě vyhotovena.

V praktické části bakalářské práce je znázorněno účtování společnosti, a proto je součástí přílohy této práce účtový rozvrh společnosti XY, s.r.o.

1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

První kapitola bakalářské práce se zabývá objasněním a výkladem základních pojmů účetní uzávěrky a účetní závěrky a pojmů, které s nimi souvisí.

Při sestavování účetní uzávěrky a účetní závěrky mají účetní jednotky povinnost dodržovat účetní zásady a řídit se platnými právními předpisy. Mezi platnou legislativní úpravu na území České republiky patří především zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, vyhláška č. 500/2002 Sb., České účetní standardy pro podnikatele č. 001 až 023 a směrná účtová osnova pro podnikatele (Sládková a kol., 2009, s. 30; Šteker a Otrusinová, 2021, s. 231).

1.1 Účetní uzávěrka

Pod pojmem účetní uzávěrky je často nesprávně uváděno pouze uzavírání účetních knih, to však znázorňuje až závěrečná fáze účetní uzávěrky (Sedláček a kol., 2017, s. 175).

Ke konci účetního období mají všechny účetní jednotky povinnost provést určité úkony, které jsou spojeny s daným účetním obdobím (Novotný, 2022, s. 182). Účetní období je obvykle definováno jako časové období, během kterého se shromažďují finanční informace a výkazy, a které obvykle odpovídá kalendářnímu roku. To znamená, že účetní období začíná 1. ledna a končí 31. prosince daného roku. Účetní období však nemusí nutně odpovídat kalendářnímu roku a může být nastaveno jakkoli jinak, aby vyhovovalo potřebám a způsobu podnikání konkrétní společnosti (zákon č. 563/1991 Sb.).

Proces účetní uzávěrky je rozdělen do několika fází a kroků (Andrlík a kol., 2022):

1. Přípravné práce:

- a) Zaúčtování účetních operací na konci účetního období, které byly spjaty s daným účetním obdobím. Tím účetní jednotka vyloučí ty operace, které nebyly součástí příslušného období a zajistí tak úplnost účetních knih.
- b) Inventarizace majetku a závazků, díky které je ověřena věcná správnost a reálnost ocenění a účetnictví se uvede do souladu se skutečností.
- c) Sestavení obrátové předvahy a kontrolních soupisek, pomocí kterých je ověřena formální správnost účetnictví. Účetní jednotka také zkontroluje, zda počáteční stavy pro převod jsou shodné s koncovým stavem konečné rozvahy z minulého účetního období.

2. Účetní uzávěrka:

- a) Vyčíslení výsledku hospodaření před zdaněním za běžné účetní období, tento účetní výsledek hospodaření se zjistí po převodu nákladových a výnosových účtů na účet 710 – *Účet zisků a ztrát*.
- b) Výpočet daně z příjmů a zachycení daňové povinnosti, tento výpočet vychází z účetního výsledku hospodaření, který se zjistil v předchozím kroku.
- c) Uzavření účetních knih, převod koncových stavů aktivních, pasivních, nákladových a výnosových účtů a zaúčtování výsledku hospodaření prostřednictvím závěrkových účtů 702 – *Konečný účet rozvažný* a 710 – *Účet zisků a ztrát*.

Na základě účetní uzávěrky vyhotovují účetní jednotky účetní závěrku, jejímiž hlavními materiály jsou právě závěrkové účty. K okamžiku sestavení účetní závěrky jsou účty hlavní knihy srovnány (Sedláček a kol., 2017, s. 178, 181).

1.2 Účetní závěrka

Účetní závěrka je určitý vrchol účetních prací za dané účetní období. Každé účetní jednotce vyplývá závazek k vyhotovení účetní závěrky z § 6 odst. 4 zákona o účetnictví (Koch, 2021, s. 78). „*Účetní závěrka představuje souhrnné číselné údaje o stavu a struktuře majetku, vlastního kapitálu a cizích zdrojů obchodní korporace, o struktuře nákladů a výnosů a o dosaženém výsledku hospodaření obchodní korporace v předepsaném členění*“ (Sedláček a kol., 2017, s. 182). Účetní závěrka je složena z rozvahy (bilance), výkazu zisku a ztráty (výsledovka) a přílohy (komentář), přehledu o peněžních tocích (cash flow) a přehledu o změnách vlastního kapitálu (Skálová a Suková, 2022, s. 153). Mikro a malé účetní jednotky nemají povinnost vyhotovovat cash flow a přehled o změnách vlastního kapitálu (Sedláček a kol., 2017, s. 182).

Na základě účtu 702 je možné vyhotovit rozvahu a dle účtu 710 je možné vyhotovit výkaz zisku a ztráty. Účetní jednotka však může použít i jiné podklady (Koch, 2021, s. 78).

Podle § 18 odst. 3 zákona by účetní závěrka měla obsahovat následující informace (Koch, 2021, s. 78; Randáková a kol., 2015, s. 204):

- u právnických osob název účetní jednotky a sídlo nebo obchodní firmu,
- u fyzických osob jméno, bydliště a sídlo nebo obchodní firmu,
- identifikační číslo,
- právní formu účetní jednotky,

- předmět podnikání nebo jiné činnosti účetní jednotky,
- rozvahový den, ke kterému je účetní závěrka vyhotovena,
- okamžik vyhotovení účetní závěrky,
- podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky.

Účetní jednotky mohou účetní závěrku vyhotovit buď v plném rozsahu nebo ve zjednodušeném rozsahu. V plném rozsahu vyhotovují závěrku takové účetní jednotky, které mají povinnost mít závěrku ověřenou auditorem. Ve zjednodušeném rozsahu to jsou pak takové účetní jednotky, které tuto povinnost nevykazují (Sedláček a kol., 2017, s. 182).

Podle data vyhotovení účetní závěrky je možné rozlišit řádnou, mimořádnou, mezitímní a konsolidovanou závěrku. Pravidelně k poslednímu dni účetního období je vyhotovována řádná závěrka. Mimořádná závěrka se vyhotoví v případě výjimečných okolností k jinému, než poslednímu dni účetního období (Novotný, 2022, s. 185). Mezitímní závěrka je vyhotovena na základě požadavků zvláštních právních předpisů během účetního období. Konsolidovanou závěrku musí vyhotovit účetní jednotka, která je ovládající osobou a obchodní společností (Šteker a Otrusinová, 2021, s. 246).

Podniky uvedené v obchodním rejstříku mají povinnost zveřejnit účetní závěrku umístěním do sbírky listin obchodního rejstříku. Účetní uzávěrku je zapotřebí podepsat odpovědnými osobami. U právnické osoby statutárním orgánem a fyzická osoba si to podepíše sama. (Sedláček, 2005, s. 165). Po připojení podpisového záznamu se účetní závěrku považuje za sestavenou (Koch, 2021, s. 79). Účetní jednotky musí předložit účetní závěrku finančnímu úřadu jako přílohu k dani z příjmů právnických osob společně s daňovým přiznáním (Sedláček, 2005, s. 166).

2 POPIS PRŮBĚHU ÚČETNÍ UZÁVĚRKY

Druhá část bakalářské práce se zabývá detailním popisem průběhu účetní uzávěrky. U všech uzávěrkových prací je vysvětlen postup dané problematiky a následné účtování uvedené v tabulkách. V tabulce je vždy uveden příslušný účetní případ a strany MD (Má dáti – na vrub) a D (Dal – ve prospěch) (Šteker a Otrusinová, 2021, s. 23).

Jak již bylo zmíněno v první kapitole práce, postup účetní uzávěrky se skládá ze dvou etap. První fáze reprezentuje přípravné práce, kam se řadí uskutečnění inventarizace majetku a závazků a zaúčtování specifických účetních operací na konci účetního období (uzávěrkové operace). Druhá fáze znázorňuje vlastní účetní uzávěrku. Do této etapy patří stanovení výsledku hospodaření před zdaněním, výpočet základu daně z příjmů a s tím související zaúčtování stanovené daňové povinnosti, a nakonec uzavření účetních knih (Štohl, 2022, s. 188).

2.1 Inventarizace

Inventarizaci je nutné uskutečňovat na základě zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, zásady věrného a poctivého zobrazení informací účetní závěrky a dále ze zásady opatrnosti. „*Účetní jednotky inventarizací zjišťují skutečný stav veškerého majetku a závazků a ověřují, zda zjištěný skutečný stav odpovídá majetku a závazků v účetnictví*“ (Sládková a kol., 2009, s. 31).

Organizace a průběh inventarizace závisí na velikosti účetní jednotky, typu její činnosti a rozsahu inventarizovaných položek. Ve velkých účetních jednotkách představuje inventarizace rozsáhlou činnost náročnou na přípravu a provedení, a proto je možné vytvářet tzv. inventarizační komise. V malých účetních jednotkách se může inventarizace zajistit prostřednictvím jedné osoby (Koch, 2010, s. 105).

Dle okamžiku provedení se inventarizace rozlišuje na periodickou a průběžnou. Periodickou inventarizaci vykonávají účetní jednotky v souvislosti s řádnou závěrkou na konci období. Průběžnou inventarizaci pak mohou vykonávat i během účetního období a její termín si účetní jednotky určí ve své vnitřní směrnici. Tuto inventarizaci je však možné provádět jen v případě specifického účtování o zásobách a dlouhodobém hmotném movitém majetku, tento případ je stanoven v zákoně o účetnictví (Svobodová, 2004, s. 54).

Pojem inventarizace se může často zaměňovat s pojmem inventura. Avšak inventura je pouze jednou částí inventarizace a jedná se o zjištění skutečného stavu majetku a závazků k určitému dni (Koch, 2021, s. 65). Od inventury se odvíjí výsledek celé inventarizace. Pokud je inventura

provedena kvalitně, tak je výsledkem také kvalitní inventarizace. Dle způsobu provádění inventur se rozlišuje inventura fyzická a dokladová (Novotný, 2022, s. 62). Fyzickou inventuru provádějí účetní jednotky u takového majetku, u kterého je možné zjistit jeho existenci fyzicky, např. změřením, přepočítáním, zvážením a dalšími možnými způsoby. Dokladovou inventuru pak dělají účetní jednotky u takého majetku a závazků, kde není možné zjistit jejich existenci fyzicky, a proto ji provádějí pomocí podpůrných dokladů (Šteker a Otrusinová, 2021, s. 232). Existují situace, kdy je možné provést inventuru oběma způsoby, tj. kombinací fyzické a dokladové inventury. Může se jednat např. o nezastavěný pozemek, tedy ohledání skutečnosti na místě (fyzicky) a podle výpisu z katastru nemovitostí (dokladově) (Novotný, 2022, s. 63).

Výsledek inventury se zapíše do tzv. inventurního soupisu. Jedná se o souhrnný dokument, ve kterém jsou zaznamenány veškeré zjištěné skutečné stavy. Následně se tyto stavy porovnávají se stavy uvedenými v účetnictví a zjišťují se případné shody, či rozdíly (Janhuba a kol., 2016, s. 35).

Účetní jednotce plyne povinnost prokázat provedení inventarizace po dobu 5 let po jejím uskutečnění u veškerého majetku a závazků (Šteker a Otrusinová, 2021, s. 232).

2.1.1 Postup inventarizace

Postup inventarizace lze shrnout do těchto kroků (Hinke, Bárková a Hruška, 2016, s. 117):

1. Příprava a plánování – stanovení plánu inventarizace, přichystání základních písemností, stanovení zodpovědných osob.
2. Inventura – jak již bylo zmíněno, jedná se o přesné zjištění skutečného stavu majetku a závazků fyzickým přepočítáním či kontrolou dokladů.
3. Porovnání zjištěných skutečných stavů se stavy uvedenými v účetnictví a vyčíslení tzv. inventarizačních rozdílů. Tyto rozdíly mohou být následně zhodnoceny jako:
 - a) Přebytek – skutečný stav je vyšší než účetní stav,
 - b) Manko – skutečný stav je nižší než účetní stav.
4. Prošetření a objasnění vzniklých inventarizačních rozdílů s cílem určit jejich příčiny.
5. Vypořádání inventarizačních rozdílů a přijetí návrhů, aby k nim v budoucnosti docházelo co nejméně.
6. Námět ke snížení ocenění majetku a jeho zúčtování.

2.1.2 Inventarizační rozdíly

Jak již bylo zmíněno, inventarizační rozdíly vzniknou nesrovnalostí mezi skutečným stavem a stavem v účetnictví. Mezi tyto rozdíly patří přebytek, kdy skutečný stav je vyšší než účetní stav a manko, kdy skutečný stav je nižší než účetní stav (Koch, 2021, s. 73).

Tyto rozdíly je poté třeba vyčíslit v jednotkách množství a v peněžním vyjádření. Klíčovým faktorem k zaznamenání inventarizačních rozdílů je zachytit tyto rozdíly do toho období, ve kterém se inventarizace prováděla a nejpozději do termínu řádné účetní závěrky. Díky zaúčtování inventarizačních rozdílů dojde k uvedení účetnictví do souladu se skutečností (Koch, 2021, s. 72, 75).

Inventarizace dlouhodobého majetku

U dlouhodobého majetku je nutné zkontrolovat, zda stavy v účetnictví souhlasí s operativní evidencí dlouhodobého majetku na inventurních kartách (Štohl a Klička, 2019, s. 28).

Přebytek dlouhodobého majetku je zachycen na stranu MD skupin účtů majetku (01, 02, 03) a na stranu D účtů oprávek (07, 08) nebo na účet 413. Manko dlouhodobého majetku je zachyceno do nákladů jako vzniklá škoda (549) a na stranu D oprávek (07, 08) nebo účtu 413. Schéma účtování je znázorněno v tabulce č. 1 (Dušek, 2018, s. 130; Štohl, 2022, s. 189).

Tabulka 1: Účtování inventarizačních rozdílů u dlouhodobého majetku

Druh majetku	Přebytek		Manko	
	MD	D	MD	D
DHM – odpisovaný	02.	08.	549	08.
DHM – neodpisovaný	03.	413	549	03.
DNM	01.	07.	549	07.

Zdroj: upraveno dle (Dušek, 2018, s. 130; Štohl, 2022, s. 189)

Inventarizace finančního majetku

Inventura pokladny (zjištění hotovosti a porovnání s pokladní knihou v účetnictví) se provádí prostřednictvím fyzické inventury (Novotný, 2022, s. 135). Inventarizaci pokladní hotovosti je nutné provést alespoň jednou za účetní období (Štohl, 2017, s. 82).

Přebytek pokladní hotovosti je zachycen na stranu MD účtu pokladny (211) a do výnosů (668). Schodek se zachytí do nákladů jako škoda (569) a na stranu D účtu pokladny. Přebytek cenin

je zaznamenán na MD účtu cenin (213) a opět do výnosů. Schodek pak do nákladů a na D účtu cenin. Schéma účtování je znázorněno v tabulce č. 2 (Dušek, 2018, s. 130; Štohl, 2022, s. 189).

Tabulka 2: Účtování inventarizačních rozdílů u finančního majetku

Druh majetku	Přebytek		Schodek	
	MD	D	MD	D
Pokladní hotovost	211	668	569	211
Ceniny	213	668	569	213

Zdroj: upraveno dle (Dušek, 2018, s. 130; Štohl, 2022, s. 189)

Inventarizace zásob

Materiál, zboží a výrobky podléhají fyzické inventuře, nedokončená výroba a polotovary se zjišťují prostřednictvím dokladové inventury (Novotný, 2022, s. 120).

Přebytek zásob je zaznamenán na stranu MD účtů příslušných skupin zásob (11, 12, 13) a do provozních výnosů (648) nebo na účty změn stavu zásob vlastní činnosti (58). Manko zásob je zaznamenáno do nákladů jako škoda (549) a na stranu D účtů zásob. Schéma účtování inventarizačních rozdílů je znázorněno v tabulce č. 3 (Dušek, 2018, s. 130; Štohl, 2022, s. 189).

Tabulka 3: Účtování inventarizačních rozdílů u zásob

Druh zásoby	Přebytek		Manko	
	MD	D	MD	D
Materiál	112	648	549	112
Nedokončená výroba	121	581	549	121
Polotovary vlastní výroby	122	582	549	122
Výrobky	123	583	549	123
Zvířata	124	584	549	124
Zboží	132	648	549	132

Zdroj: upraveno dle (Dušek, 2018, s. 130; Štohl, 2022, s. 189)

Inventarizace pohledávek a závazků

Jak již bylo zmíněno, u pohledávek a závazků se využívá dokladová inventura, a to minimálně k termínu účetní závěrky a tím dojde k zajištění průkaznosti majetku a závazků. Je zde využito uznávacích (konfirmačních) dopisů vzájemných obchodních vztahů (Novotný, 2022, s. 154).

2.2 Zaúčtování účetních operací na konci účetního období

Účetní uzávěrka znázorňuje závěrečnou kontrolu účetnictví a s tím je spojeno i zaúčtování specifických účetních případů na konci účetního období, před vyhotovením účetní závěrky (Vochozková, 2019). Pro stanovení hospodářského výsledku je důležité zachytit takové operace, pro které podniku chybí potřebné doklady, položky časového rozlišení a zobrazit možná rizika a ztráty před jejich případným vznikem (Soukupová, 2009).

Mezi nejčastější uzávěrkové operace patří odpisy dlouhodobého majetku, nevyfakturované dodávky, účtování dohadných položek a rezerv, účty časového rozlišení, kurzové rozdíly a další. Tyto operace jsou rozebrány v následujících podkapitolách (Soukupová, 2009).

2.2.1 Odpisy dlouhodobého majetku

Odpisy dlouhodobého majetku bývají označovány jako účetní uzávěrkové operace, avšak existují i podniky, které účtují odpisy na měsíční bázi.

Dlouhodobý majetek je charakteristický tím, že podnik jej vlastní déle než 1 rok a během používání se postupně opotřebovává, fyzicky (v důsledku užívání) a morálně (v důsledku technického zaostání) (Štohl, 2017, s. 25). Toto opotřebení vyjadřují odpisy, tj. peněžní částka znázorňující opotřebení majetku za jedno účetní období. Celkové opotřebení dlouhodobého majetku vyjadřují oprávky, od kterých po odečtení pořizovací ceny dostaneme aktuální hodnotu dlouhodobého majetku, tedy zůstatkovou cenu (Štohl a Klička, 2019, s. 39). Odpisy majetku je možné rozdělit na odpisy uskutečňované podle zákona o účetnictví (účetní odpisy) a odpisy podle zákona o daních z příjmů (daňové odpisy) (Chalupa, 2011, s. 76).

Účetní odpisy

Účetní jednotky si na základě zákona o účetnictví sestaví odpisový plán, ve kterém si samy určí postupy odpisování, pravidla výpočtu a účtování odpisů (Novotný, 2022, s. 72). Doba odpisování není přesně stanovená účetními předpisy, neměla by však být kratší než jeden rok, maximální doba není omezena. Dlouhodobý majetek je odpisován pouze do výše jeho ocenění v účetnictví (Chalupa, 2011, s. 77). Účetní odpisy se musí vypočítat a zaúčtovat do nákladů nejdéle při účetní uzávěrce. Větší společnosti o odpisech účtují měsíčně (Štohl, 2022, s. 55).

Účetní odpisy se rozdělují na časové a výkonové. Časové odpisy vycházejí z doby použitelnosti majetku (Kovanicová, 2012, s. 240). Výpočet časového odpisu se stanoví tak, že pořizovací cena majetku se vydělí počtem měsíců v odpisovém plánu a vynásobí počtem měsíců v daném roce, kdy je majetek vlastněn. Výkonový odpis vychází z předem stanoveného množství

výkonů. Výkonové odpisy se vypočtou tak, že pořizovací cena majetku se vydělí jeho životností a vynásobí např. počtem najetých kilometrů (Solitea, a.s., 2020).

Vypočtené odpisy dlouhodobého majetku představují pro účetní jednotku náklad účtovaný na účet 551 a zároveň snižují hodnotu příslušného majetku nepřímo prostřednictvím oprávek ve skupině 07 nebo 08. Schéma účtování je znázorněno v tabulce č. 4 (Štohl a Klička, 2019, s. 44).

Tabulka 4: Účtování účetních odpisů dlouhodobého majetku

Účetní operace	MD	D
Účetní odpis DHM	551	08.
Účetní odpis DNM	551	07.

Zdroj: upraveno dle (Chalupa, 2011, s. 80)

Daňové odpisy

Daňové odpisy nemají na rozdíl od účetních odpisů s opotřebením majetku nic společného. Při daňových odpisech si podniky určují, jakou část pořizovací ceny majetku uvedou jako daňově uznatelný náklad v daňovém přiznání za dané zdaňovací období (Pokorná, 2021). Organizace má povinnost dle ZDP zařadit dlouhodobý hmotný majetek do jedné ze šesti odpisových skupin v závislosti na typu majetku, které jsou zaznamenány v jeho příloze. Pro každou skupinu zákon stanovuje minimální dobu odpisování. Daňové odpisy se provádějí jako rovnoměrné nebo zrychlené. Účetní jednotky si samy zvolí jeden ze způsobů a musí tak učinit pro všechny nově pořízený dlouhodobý majetek, tento způsob není možné po dobu odpisování změnit (Kovanicová, 2012, s. 242).

Při rovnoměrném odpisování jsou odpisovým skupinám přiřazeny roční odpisové sazby, které jsou zakotveny v § 31 ZDP. V případě tohoto odpisování je každý rok odepisována stejná částka s výjimkou prvního roku. V prvním roce je také možnost zvýšit sazbu o 20, 15 nebo 10 %. Vzorce pro rovnoměrné odpisování jsou následující (Solitea, a.s., 2020):

$$1. \text{ rok} \quad \text{odpis} = (\text{pořizovací cena} * \text{odpisová sazba v 1. roce}) / 100$$

$$\text{další roky} \quad \text{odpis} = (\text{pořizovací cena} * \text{roční odpisová sazba}) / 100$$

U zrychleného odpisování jsou odpisovým skupinám přiřazeny koeficienty, které jsou zachyceny v § 32 ZDP. Na začátku odpisování se zpravidla odpisují vyšší částky. Vzorce pro výpočty zrychlených odpisů jsou následující (Solitea, a.s., 2020):

1. rok *odpis = pořizovací cena / koeficient v 1. roce*
další roky *odpis = (2 * zůstatková cena) / (koeficient – rok odepisování)*

2.2.2 Zásoby

Zásoby se řadí do oběžného majetku a dochází tak k jejich jednorázové spotřebě a přeměně v jinou majetkovou složku. V okamžiku úbytku se zásoby zahrnují jednorázově do nákladů (Vlčková, 2020, s. 47).

Zásoby je dle způsobu pořízení možné rozdělit do tří hlavních kategorií. První skupinou jsou nakupované zásoby, kam se řadí materiál a zboží. Druhou obsahují zásoby vytvořené vlastní činností, kam se řadí nedokončená výroba, polotovary vlastní výroby a hotové výrobky. Třetí uskupení tvoří zvířata (Chalupa, 2011, s. 146):

Zásoby je možné zaznamenávat dvěma způsoby, průběžně – způsob A nebo periodicky – způsob B. Účetní jednotky si mohou samy zvolit, kterým z těchto způsobů je budou zaznamenávat (Chalupa, 2011, s. 152).

Pořízení zásob koupí

Způsob A je takový způsob pořízení zásob, u kterého se nakupované zásoby účtují při pořízení na příslušné účty pořízení dané zásoby. Na tyto účty se zachycují také veškeré vedlejší pořizovací náklady (např. přepravné, clo, pojistné apod.). Po stanovení pořizovací ceny se zásoby přesunou na sklad podle účetního dokladu příjemka. Ze skladu se vydávají do spotřeby na základě dokladu výdejka. Tato situace se zaznamená do nákladů a na stranu D příslušných účtů zásob (Sedláček, 2005, s. 82).

Způsob B účtování zásob je snazší a méně náročný na administrativu. V tomto případě se nevyužívají účty pořízení zásob, neboť je tato situace během období zaznamenána přímo do spotřeby jako náklad. Na konci účetního období je nutné prostřednictvím inventarizace určit opravdový stav zásob (Sedláček, 2005, s. 82).

V tabulce č. 5 je zaznamenán rozdíl účtování nakupovaných zásob způsobem A a B. Tabulka ukazuje, že u způsobu A se využívají účty pořízení (111 a 131), účty zásob na skladě (112 a 132) a úbytek zásob (skupina 50). U způsobu B se však pořízení zásob zachytí rovnou do spotřeby, příjemky a výdejky na sklad a ze skladu se v průběhu období nezaznamenávají. Na konci roku je nutné zaznamenat převod počátečního a konečného stavu zásob (Novotný, 2022, s. 117, 123).

Tabulka 5: Účtování nakupovaných zásob způsobem A a B

Účetní případ	Způsob A		Způsob B	
	MD	D	MD	D
Pořízení zásoby	111/131	321	50.	321
Příjemka na sklad	112/132	111/131	neúčtuje se	neúčtuje se
Úbytek zásoby	50.	112/132	neúčtuje se	neúčtuje se
Převod PS	neúčtuje se	neúčtuje se	50.	112/132
Převod KS	neúčtuje se	neúčtuje se	112/132	50.

Zdroj: upraveno dle (Novotný, 2022, s. 117, 123)

Zásoby vytvořené vlastní činností

U zásob vytvořených vlastní činností se postupuje obdobně jako u nakupovaných zásob. V případě způsobu A se přírůstky zaznamenají na příslušné účty zásob současně se změnou stavu zásob, úbytek se zaznamená opačným způsobem (Sedláček, 2005, s. 85).

V případě způsobu B se během účetního období nevykonávají v účtové skupině 12 žádné záznamy, jen se běžně zachycují vynaložené náklady na výrobu či jinou činnost na patřičných účtech nákladů. Na konci období je třeba zaznamenat převod počátečních a konečných stavů prostřednictvím účtů změn stavu zásob (Sedláček, 2005, s. 87).

V tabulce č. 6 je znázorněn rozdíl účtování zásob vlastní činností způsobem A a způsobem B. U způsobu A se zvýšení zásob zachytí na příslušné účty ve skupině 12 a na stranu D účtů ve skupině 58, úbytek zásob se zachytí opačně. U způsobu B se pořízení ani úbytek těchto zásob v průběhu roku nezaznamenává. Na konci roku je třeba zachytit převod počátečního a konečného stavu (Novotný, 2022, s. 119, 124).

Tabulka 6: Účtování zásob vlastní činností způsobem A a B

Účetní případ	Způsob A		Způsob B	
	MD	D	MD	D
Pořízení zásoby	12.	58.	neúčtuje se	neúčtuje se
Úbytek zásoby	58.	12.	neúčtuje se	neúčtuje se
Převod PS	neúčtuje se	neúčtuje se	58.	12.
Převod KS	neúčtuje se	neúčtuje se	12.	58.

Zdroj: upraveno dle (Novotný, 2022, s. 119, 124)

Zvláštní případy účtování zásob na konci účetního období

Na konci účetního období vznikají zvláštní účetní případy v takových situacích, kdy se nakupují zásoby (materiál, zboží) právě před koncem období. Mezi tyto situace se řadí materiál nebo zboží na cestě a nevyfakturované dodávky materiálu nebo zboží. Tyto situace mohou vzniknout, pokud ke dni uzavírání účetního období chybí potřebné doklady (faktura a příjemka) k těmto nakupovaným zásobám (Štohl, 2022, s. 32).

Materiál nebo zboží na cestě

Materiál nebo zboží na cestě se musí zaúčtovat v takových situacích, kdy účetní jednotka obdržela do konce účetního období přijatou fakturu, ale fyzicky neobdržela dodávku materiálu nebo zboží (Chalupa, 2011, s. 163).

V tabulce č. 7 je znázorněno schéma účtování zásob na cestě. V prvním kroku je nutné do účetnictví zachytit přijatou fakturu, která se účtuje souvztačně s účty pořízení. Dále je třeba zaúčtovat zásobu na cestě pomocí účtu 119 – *Materiál na cestě* nebo 139 – *Zboží na cestě* a vynulovat účty pořízení zásob. V následujícím období se zachytí příjem na sklad prostřednictvím příjemky a vynuluje se materiál a zboží na cestě (Novotný, 2022, s. 125; Šteker a Otrusinová, s. 88).

Tabulka 7: Účtování zásob na cestě

Účetní případ	MD	D
Přijatá faktura	111/131	321
Zaúčtování zásoby na cestě	119/139	111/131
Účtování v následujícím účetním období		
Příjemka zásoby na sklad	112/132	119/139

Zdroj: upraveno dle (Novotný, 2022, s. 125; Šteker a Otrusinová, 2021, s. 88)

Nevyfakturované dodávky materiálu nebo zboží

Nevyfakturované dodávky materiálu a zboží je nutné zachytit v takových situacích, pokud účetní jednotka fyzicky obdržela dodávku materiálu nebo zboží do konce účetního období, ale neobdržela patřičné účetní doklady (faktura, dodací list) (Chalupa, 2011, s. 163).

V tabulce č. 8 je znázorněno schéma účtování nevyfakturovaných dodávek zásob. Prvním krokem je přijetí zásoby na sklad, které se účtuje na MD a současně na D účtů pořízení. Poté se

prostřednictvím účtu 389 – *Dohadné účty pasivní* zaznamená odhadnutá výše faktury a vynulují se účty porizení zásob. V příštím účetním období se pak zachytí faktura přijatá a účet 389 se vynuluje, popřípadě je třeba zachytit rozdíl dohadné položky oproti odhadované výši z předchozího období (Skálová a Suková, 2022, s. 69; Chalupa, 2011, s. 164).

Tabulka 8: Účtování nevyfakturovaných dodávek zásob

Účetní případ	MD	D
Příjem zásoby na sklad	112/132	111/131
Odhadnutá výše faktury	111/131	389
Účtování v následujícím účetním období		
Faktura za minulé období	389	321
Doúčtování dohadné položky	389	112/132

Zdroj: upraveno dle (Skálová a Suková, 2022, s. 69; Chalupa, 2011, s. 164)

2.2.3 Časové rozlišení nákladů a výnosů

Náklady představují vstupy do podnikání (snižují hospodářský výsledek) a výnosy znázorňují výstupy z hospodářské činnosti (zvyšují výsledek hospodaření) (Šteker a Otrusinová, 2021, s. 211). Přírůstek nákladů se účtuje na stranu MD účtů nákladů účtové třídy 5 – *Náklady*, jejich eventuální úbytek na stranu D. Výnosy se zachytí na výnosových účtech na stranu D v účtové třídě 6 – *Výnosy*, jejich potenciální snížení na stranu MD (Sedláček a kol., 2017, s. 158, 162).

Náklady a výnosy je nutné zachytit do toho účetního období, se kterým jsou věcně a časově spjaty, aby nedošlo k ovlivnění výsledku hospodaření (Novotný, 2022, s. 180).

Na účtech časového rozlišení se zachytí takové účetní případy, u kterých je nutné znát přesné věcné vymezení nákladu, výdaje, výnosu a příjmu, dále účetní období, do kterého daná položka časově patří a přesnou částku (Chalupa, 2011, s. 268).

Pro účtování položek časového rozlišení se používají následující účty v účtové skupině 38 – *Přechodné účty aktiv a pasiv* (Koch, 2021, s. 32; Hinke, Bárková a Hruška, 2016, s. 108):

- **381 – Náklady příštích období** (platí se předem), částky výdajů běžného období, které se týkají nákladů příštích období,
- **382 – Komplexní náklady příštích období**, částky výdajů týkající se nákladů příštích období vztahující se k danému účelu,

- **383 – Výdaje příštích období** (platí se zpětně), částky nákladů, které již vznikly, ale dosud se neuskutečnil výdaj,
- **384 – Výnosy příštích období** (přijímá se předem), částky přijaté v běžném období, které věcně patří do výnosů příštích období,
- **385 – Příjmy příštích období** (přijímá se zpětně), částky, které nebyly v běžném období přijaty, ale časově a věcně se vztahují k výnosům běžného účetního období.

V tabulce č. 9 je znázorněna problematika účtování časového rozlišení nákladů a výnosů. Pomocí účtu 381 se v běžném období zaúčtuje výdaj a v dalším období se účtuje pomocí nákladových účtů. Pomocí účtu 383 se v běžném období zaúčtuje vzniklý náklad a v dalším úseku se zaúčtuje výdaj. V rámci účtu 384 se v běžném období zaúčtuje přijatá platba a v příštím úseku se zaznamená výnos. Pomocí účtu 385 se v běžném období zaúčtuje výnos a v dalším úseku se zaúčtuje provedená platba (Chalupa, 2011, s. 269; Dušek, 2018, s. 89).

Tabulka 9: Účtování časového rozlišení nákladů a výnosů

Časové rozlišení	Účet	V běžném období	V příštím období
Náklady	381	Výdaj 381/2.	Náklad 5./381
	383	Náklad 5./383	Výdaj 383/2.
Výnosy	384	Příjem 2./384	Výnos 384/6.
	385	Výnos 385/6.	Příjem 2./385

Zdroj: upraveno dle (Dušek, 2018, s. 89)

2.2.4 Dohadné účty aktivní a pasivní

Dohadné položky je možné formulovat jako existující pohledávky nebo závazky, které se časově a věcně vážou k běžnému účetnímu období. Z důvodu chybějícího dokladu však nejsou zaúčtovány (Kynclová, 2007, s. 142).

K účtování dohadných položek je třeba znát přesné věcné vymezení nákladu, výdaje, výnosu a příjmu, a dále účetní období, do kterého daná položka časově patří (Chalupa, 2011, s. 275). V případě účtování o dohadných položkách není známá přesná částka dané pohledávky nebo dluhu. Pro stanovení příslušné sumy se může vycházet z dostupných skutečností, např. obvyklé ceny předešlé dodávky, z pojistné smlouvy apod. (Kynclová, 2007, s. 142).

Dohadné položky se účtují na příslušných účtech ve skupině 38 – *Přechodné účty aktiv a pasiv*, konkrétně pak na účtu 388 – *Dohadné účty aktivní* a na účtu 389 – *Dohadné účty pasivní* (Koch, 2021, s. 37).

Na dohadných účtech aktivních se zaznamenávají pohledávky, které jsou spjaty s běžným účetním obdobím a není u nich přesně známá jejich výše (Sedláček a kol., 2017, s. 129). Příkladem je např. pohledávka za pojišťovnou v důsledku pojistné události v případě, kdy ještě nebyla poskytnuta pojistná náhrada a pojišťovna nepotvrdila konečnou výši náhrady. Mezi další situace se řadí výnosové úroky, které nejsou uvedeny v bankovním vyúčtování a dále odhad částek poplatků za pronajímání licencí nebo jiných majetkových práv (Skálová a Suková, 2022, s. 109). V běžném období se zaúčtuje vzniklá škoda pomocí účtu 549 – *Manka a škody z provozní činnosti* souvztažně s účtem dané zásoby a dále nárok na náhradu škody v předpokládané výši prostřednictvím účtu 388 a účtu 648 – *Ostatní provozní výnosy*. V příštím účetním období pojišťovna stanovila náhradu škody, která se zaúčtuje pomocí účtu 378 – *Jiné pohledávky* souvztažně s účty 388 a 648 a dále se zaúčtuje úhrada škody od pojišťovny na účet 221 – *Bankovní účty* a vynuluje se účet 378. Schéma účtování je znázorněno v tabulce č. 10 (Kovanicová, 2012, s. 305).

Tabulka 10: Účtování na dohadných účtech aktivních

Účetní případ	MD	D
Vzniklá škoda	549	112/132
Nárok na náhradu škody v předpokládané výši	388	648
Účtování v následujícím účetním období		
Pojišťovna stanovila náhradu škody	378	388 + 648
Úhrada škody od pojišťovny	221	378

Zdroj: upraveno dle (Kovanicová, 2012, s. 305)

Na dohadných účtech pasivních se účtuje o nevyfakturovaných dodávkách (materiál, zboží, služby) z důvodu chybějícího dokladu (faktura, dodací list), poměrná část silniční daně při účtování v hospodářském roce, závazek k úhradě z odpovědnosti za způsobenou škodu v případě, kdy zatím není možné stanovit konečnou výši závazku a další (Skálová a Suková, 2022, s. 109). Příklad účtování nevyfakturovaných dodávek zásob – materiálu a zboží je znázorněn v kapitole 2.2.2 *Zásoby* v tabulce č. 8.

2.2.5 Rezervy

Rezervy se vytvářejí například v situacích, kdy podnik plánuje velké jednorázové výdaje, které by mohly negativně ovlivnit hospodářský výsledek. V takových případech si podnik v jednom nebo více účetních obdobích před plánovaným výdajem zahrne do nákladů odpovídající částku dané potřebě výdajů (Skálová a Suková, 2022, s. 129).

Rezervy jsou součástí cizích zdrojů a jsou určeny ke krytí budoucích nákladů a rizik v budoucnosti. Je znám přesně jejich účel, na který se vytváří, ale není jistá částka nebo období jejich vzniku (Sedláček, 2005, s. 150).

Z daňového hlediska se rezervy člení na zákonné a ostatní. Zákonné rezervy neboli rezervy podle zvláštních právních předpisů podléhají zákonu č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně a jsou daňově uznatelným nákladem. Mezi zákonné rezervy pak typicky patří např. rezerva na opravu hmotného majetku, bankovní rezervy, rezervy v pojišťovnictví, rezerva na pěstební činnost, rezerva na odbahnění rybníka, rezerva na sanaci dotčených těžbou nebo rezerva na rekultivaci, péči a sanaci skládky. O ostatních rezervách rozhoduje sama účetní jednotka na základě vnitřní směrnice. Mezi ně patří např. rezerva na garanční opravy, rezerva na restrukturalizaci, rezerva na vrácení zboží nebo rezerva na soudní spory (Šteker a Otrusinová, 2021, s. 159).

V tabulce č. 11 je znázorněno účtování zákonných a ostatních rezerv. Jejich tvorba je zaznamenána na stranu D příslušného účtu ve skupině 45, konkrétně na účet 451 nebo 459. Souvztažně s tím se účtují do nákladů ve skupině 55, konkrétně pak na účet 552 nebo na účet 554. Čerpání rezerv je pak zaznamenáno obráceně, a to do nákladů ve skupině 55 a souvztažně na vrub účtu ve skupině 45 (Sedláček a kol., 2017, s. 150).

Tabulka 11: Účtování zákonných a ostatních rezerv

Účetní případ	Zákonné rezervy		Ostatní rezervy	
	MD	D	MD	D
Tvorba rezerv	552	451	554	459
Čerpání rezerv	451	552	459	554

Zdroj: upraveno dle (Skálová a Suková, 2022, s. 129)

2.2.6 Opravné položky

Opravné položky je možné vytvářet jen k účtům majetku s cílem snížit ocenění příslušného majetku v účetnictví na základě provedené inventarizace majetku (Koch, 2021, s. 43).

„Opravné položky se vytvářejí jen v případech, kdy snížení ocenění majetku v účetnictví není trvalého charakteru, nebo není snížení ocenění vyjádřeno jiným způsobem (např. reálnou hodnotou); opravné položky slouží k vyjádření přechodného snížení hodnoty majetku v účetnictví. To znamená, že institut opravných položek se použije tehdy, pokud účetní hodnota majetku zachycená na účtech majetku je vyšší než hodnota majetku ve skutečnosti.“ (Koch, 2021, s. 43).

Opravné položky jsou určeny jen k provizornímu poklesu hodnoty majetku. Jsou vyhotoveny jen tehdy, pokud snížení ocenění majetku v účetnictví není trvalého charakteru, nebo tento pokles není vyjádřen jiným způsobem, např. reálnou hodnotou. Opravné položky se pak využijí tehdy, jestliže účetní hodnota majetku uvedená na účtu majetku je vyšší než hodnota majetku ve skutečnosti. Opravné položky nemohou vykazovat aktivní zůstatek, protože patří mezi pasivní účty, proto je jejich zůstatek vždy na straně D. Opravné položky se nemohou vytvářet na zvýšení hodnoty majetku (Koch, 2021, s. 43).

Opravné položky se vytvářejí k dlouhodobému hmotnému a nehmotnému majetku (účtová skupina 09), k zásobám (účtová skupina 19), ke krátkodobému finančnímu majetku (účtová skupina 29) a k pohledávkám (účet 391) (Kovanicová, 2012, s. 207).

V tabulce č. 12 je znázorněno účtování opravných položek. Jejich vytvoření je zaznamenáno do nákladů ve skupině 55 nebo ve skupině 57 souvztačně s příslušným účtem ve skupině 09, 19, 29 nebo na účet 391. Pokles nebo jejich rozpuštění je zaznamenáno na vrub účtů ve skupinách 09, 19, 29 a na účet 391 a současně s tím ve prospěch nákladů (Bartůšková, 2020).

Tabulka 12: Účtování opravných položek

Účetní případ	DM		Zásoby		KFM		Pohledávky	
	MD	D	MD	D	MD	D	MD	D
Tvorba OP	55.	09.	55.	19.	57.	291	55.	391
Zrušení OP	09.	55.	19.	55.	291	57.	391	55.

Zdroj: upraveno dle (Bartůšková, 2020)

2.2.7 Kurzové rozdíly

Účetní jednotky účtují o kurzových rozdílech v takových situacích, pokud při své činnosti přicházejí do kontaktu se zahraničními partnery a tím pádem jsou nuceny využívat cizí měnu prostřednictvím hotovosti nebo devizového účtu (Kovanicová, 2012, s. 203).

Účetní jednotky mají povinnost vést účetnictví v české měně, a proto je nutné majetek a závazky v cizí měně převést na českou měnu (Vlčková, 2020, s. 113).

Majetek a závazky v cizí měně přepočítávají účetní jednotky směnným kurzem devizového trhu vyhlášeným Českou národní bankou. Existují dva typy kurzů pro přepočet české měny, pevný a aktuální kurz (Skálová a Suková, 2022, s. 143). Pevný kurz je kurz České národní banky, který se využívá od určeného období. Toto období nemůže trvat déle než účetní období, avšak tento kurz je možné kdykoliv změnit. Aktuální kurz je kurz České národní banky vyhlášený ke dni vzniku okamžiku ocenění (Koch, 2021, s. 48).

V tabulce č. 13 je znázorněno účtování kurzových rozdílů. Kurzové rozdíly se účtují výsledkově pomocí účtu 563 – *Kurzové ztráty*, nebo 663 – *Kurzové zisky* u všech položek v cizí měně s výjimkou majetkových účastí a realizovatelných cenných papírů a obchodních podílů (Kynclová, 2007, s. 87).

Tabulka 13: Účtování kurzových rozdílů

Účetní operace	MD	D
Kurzový rozdíl – ztráta	563	311/321
Kurzový rozdíl – zisk	311/321	663

Zdroj: upraveno dle (Sedláček a kol., 2017, s. 103)

2.2.8 Odpis pohledávek

Hlavní příčinou odpisu pohledávek bývá jejich nedobytnost. Pohledávka se stane nedobytnou v případě, že nelze částku vymoci soudně (pohledávka byla promlčena), dlužník je v insolvenci nebo dlužník zanikl. O odpisu pohledávky však může účetní jednotka rozhodnout sama na základě její ekonomické či neekonomické výhodnosti (Kynclová, 2007, s. 58).

V tabulce č. 14 je znázorněno účtování odpisu pohledávky. Odpis pohledávek se účtuje do nákladů na účet 546 – *Odpis pohledávky*. Tento účet lze rozdělit podle analytiky ve vztahu k daňovému základu na daňový a účetní (Kynclová, 2007, s. 58).

Tabulka 14: Účtování odpisu pohledávky

Účetní operace	MD	D
Daňový odpis pohledávky	546/1	311
Účetní odpis pohledávky	546/2	311

Zdroj: upraveno dle (Kynclová, 2007, s. 58)

2.3 Zjištění výsledku hospodaření před zdaněním

Výsledek hospodaření je klíčovým indikátorem úrovně hospodaření organizace, jenž se stanoví při účetní uzávěrce prostřednictvím účtu 710, na který jsou přesunuty koncové stavy nákladových a výnosových účtů (Sedláček a kol., 2017, s. 164).

Výsledek hospodaření je možné dále dělit na výsledek (Sedláček a kol., 2017, s. 165):

- **provozní**, jenž se určí srovnáním obrátů účetních skupin 50 až 55 a 58 (provozní náklady) a účetních skupin 60 až 64 (provozní výnosy),
- **finanční**, jenž se zjistí srovnáním obrátů účetních skupin 56 a 57 (finanční náklady) a účtové skupiny 66 (finanční výnosy).

Výsledek hospodaření před zdaněním pak vznikne po sečtení provozního a finančního výsledku hospodaření (Sedláček a kol., 2017, s. 165).

2.4 Výpočet daně z příjmů a zaúčtování daňové povinnosti

Pokud byly uskutečněny všechny nezbytné práce, které jsou bezprostředně spjaty s daným účetním obdobím, je třeba vypočítat a zaúčtovat daně z příjmů. Daně z příjmů se rozdělují na daň z příjmů splatnou a daň z příjmů odloženou. Jejich popisu se věnují následující podkapitoly (Sládková a kol., 2009, s. 38).

2.4.1 Splatná daň z příjmů

Vstupním údajem ke stanovení splatné daně z příjmů je výsledek hospodaření před zdaněním, který je však nutné upravit o položky neuznávané nebo nezahrnované do tohoto výsledku (Šteker a Otrusinová, 2021, s. 234). Je k němu tedy nutné přičíst daňově neuznatelné náklady, odečíst výnosy osvobozené dle § 19 ZDP a zohlednit rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy. Od určeného základu daně je pak dále možnost odečtu odčitatelných položek dle § 34 ZDP a také hodnota darů v minimální výši 2 000 Kč, maximálně však 10 % ze základu daně pokleslého dle § 34 ZDP. Od modifikovaného základu daně, jenž je třeba zaokrouhlit na tisíce

Kč dolů se vypočítá daň z příjmů splatná vynásobením aktuální sazbou daně z příjmů právnických osob (19 %). Od takto vypočteného výsledku je možné odpočítat slevy na dani na základě § 35 ZDP a zálohy na daň z příjmů. Po odečtení vznikne daňová povinnost, která může být zhodnocena jako nedoplatek nebo přeplatek. Výpočet splatné daně z příjmů právnických osob je znázorněn v tabulce č. 15 (Sedláček a kol, 2017, s. 167).

Tabulka 15: Výpočet splatné daně z příjmů právnických osob

	Výsledek hospodaření před zdaněním
+	Daňově neuznatelné náklady
–	Výnosy nezahrnované do základu daně
+/-	Rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy (účetní – daňové)
=	Základ daně
–	Odčitatelné položky (§ 34 ZDP např. ztráta minulých let, dary)
=	Základ daně snížený o odčitatelné položky dle § 34 ZDP
–	Odčitatelné položky (§ 20/8 ZDP dary)
=	Základ daně snížený o odčitatelné položky
≐	Základ daně zaokrouhlený na tisíce Kč dolů
*	Sazba daně z příjmů (19 %)
=	Daň z příjmů splatná
–	Slevy na dani (§ 35 ZDP)
=	Daň z příjmů splatná po slevách
–	Zálohy na daň z příjmů
=	Výsledná daňová povinnost (nedoplatek/přeplatek)

Zdroj: upraveno dle (Šteker a Otrusínová, 2021, s. 234; Vachtová, 2012)

Pro zachycení daně z příjmů právnických osob slouží účet 341 – *Daň z příjmů*. Na konci účetního období se na účet 591 – *Daň z příjmů z běžné činnosti – splatná* zaúčtuje skutečná výše daně před zmenšením o zaplacené zálohy. Na účtu 341 pak po zaúčtování těchto operací zůstane celková daň snížená o zaplacené zálohy (Bartůšková, 2015). V tabulce č. 16 je znázorněno účtování splatné daně z příjmů. Z tabulky je patrné, že daň se účtuje ve prospěch účtu 341 a do nákladů na vrub účtu 591 (Chalupa, 2011, s. 332).

Tabulka 16: Účtování splatné daně z příjmů

Účetní operace	MD	D
Splatná daň z příjmů	591	341

Zdroj: upraveno dle (Chalupa, 2011, s. 332)

2.4.2 Odložená daň z příjmů

Odloženou daň zachytí pouze takové účetní jednotky, jež vyhotovují závěrku v plném rozsahu a dále ty, jež tvoří tzv. seskupení jednotek (konsolidační celek). Odložená daň se počítá na základě tzv. závazkové metody, jež vychází z rozvahového přístupu, tzn. daň bude uplatněna v pozdějším období (Vlčková, 2020, s. 118).

Pomocí součinu výsledného rozdílu mezi účetním a daňovým pohledem na určité položky v účetnictví a sazby daně z příjmů právnických osob se určí odložená daňová pohledávka nebo odložený daňový závazek. Odložený závazek zachytí účetní jednotky vždy, odloženou pohledávku zachytí s ohledem na zásadu opatrnosti (Vlčková, 2020, s. 118).

Odložená daňová pohledávka je zachycena do nákladů na účet 592 a na vrub účtu 481. Odložený daňový závazek se zachytí na stranu MD nákladového účtu 592 a na stranu D účtu 481. Schéma účtování je zachyceno v tabulce č. 17 (Skálová a Suková, 2022, s. 135).

Tabulka 17: Účtování odložené daňové pohledávky a odloženého daňového závazku

Účetní operace	MD	D
Odložená daňová pohledávka	481	592
Odložený daňový závazek	592	481

Zdroj: upraveno dle (Skálová a Suková, 2022, s. 135)

2.5 Uzavření účtů

Po provedení všech předchozích účetních operací mohou účetní jednotky uzavřít účetní knihy. Uzavírání účetních knih znamená uzavření účetního období a přípravu finančních výkazů podle informací, které se během roku shromáždily (Sedláček a kol., 2017, s. 178).

K uzavření účetních knih je důležité zjistit obraty stran MD a D jednotlivých syntetických a analytických účtů. Následně se musí určit koncové stavy aktivních, pasivních, nákladových a výnosových účtů. Koncové stavy určené na účtech aktiv se přesunou na stranu MD účtu 702 a stavy určené na účtech pasiv jsou přemístěny na stranu D tohoto účtu. Stanovené koncové

stavy nákladových účtů se přesunou na stranu MD účtu 710 a výnosové účty pak na stranu D tohoto účtu (Koch, 2021, s. 78).

V případě, že účetní jednotka v daném období vykázala zisk, přesune se zůstatek účtu 710 ve prospěch účtu 702. Pokud vykázala ztrátu, zaznamená se na vrub účtu 702 a ve prospěch účtu 710 (Koch, 2021, s. 78).

Účet 702 může sloužit jako podklad pro sestavení rozvahy a na základě účtu 710 je možné sestavit výkaz zisku a ztráty. Přehled uzavírání účetních knih je znázorněn v tabulce č. 18 (Koch, 2021, s. 78).

Tabulka 18: Přehled uzavírání účtů

Účetní operace	MD	D
Rozvahové účty aktivní	702	Aktiva
Rozvahové účty pasivní	Pasiva	702
Nákladové účty	710	Náklady
Výnosové účty	Výnosy	710
Zisk	710	702
Ztráta	702	710

Zdroj: upraveno dle (Novotný, 2022, s. 185)

3 PŘEDSTAVENÍ VYBRANÉHO PODNIKU

Třetí kapitola bakalářské práce se zabývá představením vybraného podniku, ve kterém byla účetní uzávěrka analyzována a sestavována. Je zde zobrazen průměrný počet zaměstnanců a hospodaření společnosti za posledních 5 let, zahrnující čisté obraty a hospodářské výsledky. Z důvodu poskytnutých interních informací se společnost rozhodla neuvádět svůj název. Pro účely této bakalářské práce bude následně používán název „společnost XY, s.r.o.“. Podkladem k vypracování praktické části bakalářské práce byly především interní dokumenty společnosti, výroční zprávy a rozhovory s pracovníky společnosti.

3.1 Základní informace o společnosti

Stavební firma XY, s.r.o. je společností s ručením omezeným, která byla založena společenskou smlouvou ze dne 8. února 1999 podle zákona č. 513/91 Sb. a vznikla 31. března 1999 zápisem do obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Hradci Králové.

Ve vedení společnosti se po dobu 24 let jejího fungování vystřídali celkem 4 osoby. Aktuálně má společnost XY, s.r.o. pouze jednoho jednatele, který zastupuje společnost samostatně.

Předmětem podnikání společnosti je provádění staveb, jejich změn a odstraňování, výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona.

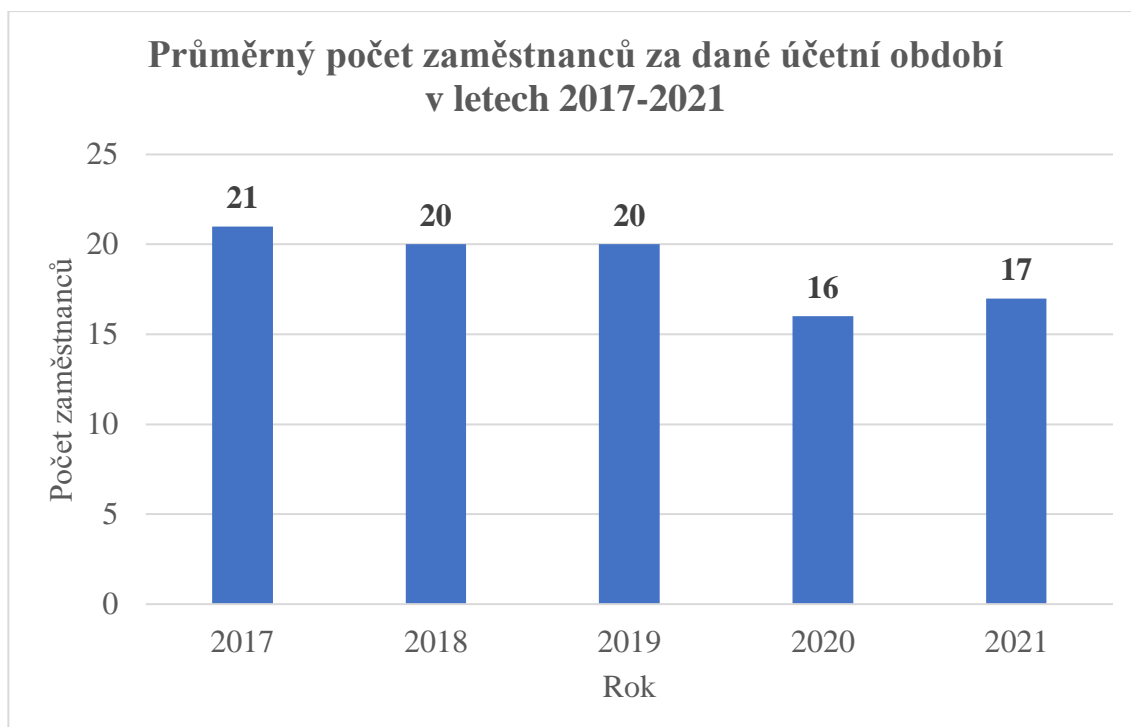
Firma se konkrétně specializuje na:

- **Zemní práce** – kompletní řešení pro zemní a výkopové práce, umístění venkovní kanalizace a vodovodů, včetně projektové dokumentace. Pokládka elektrických, optických i datových kabelů v souladu se současnými normami.
- **Pozemní komunikace** – výstavba a rekonstrukce pozemních komunikací jako jsou např. silniční sítě, parkoviště, odpočívadla a zpevněné i nezpevněné plochy.
- **Pokládky zámkové dlažby** – pokládka zámkové dlažby dle projektové dokumentace pro obecní a městské komunikace, chodníky i plochy ve velkém rozsahu.
- **Přípojky inženýrských sítí** – připojení vodovodních, kanalizačních přípojek a inženýrských sítí nebo tepelných rozvodů a elektrorozvodů.
- **Oplocení** – výstavba oplocení a plotových prvků pro větší i menší aglomerace, sportovní hřiště, průmyslová i logistická centra, soukromé i veřejné plochy. A všude tam, kde je požadavek na zabezpečení autorizované vyhrazené plochy.

- **Přeprava materiálu** – rychlá přeprava nákladu jako je písek, zemina, kamenivo či jiný stavební materiál.
- **Ubytovna** – ubytování ve vlastní ubytovně v Hradci Králové nejen pro sezónní pracovníky ve stavebnictví, a zároveň stávajícím i budoucím zaměstnancům.

Společnost je evidována jako malá účetní jednotka, neboť není mikro účetní jednotkou a k rozvahovému dni nepřekračuje aktiva celkem do 100 mil. Kč, roční úhrn čistého obratu do 200 mil. Kč a průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období do 50 osob.

Na obrázku č. 1 je znázorněn průměrný počet zaměstnanců společnosti za dané účetní období v letech 2017-2021. Z grafu vyplývá, že společnost se z hlediska počtu pracovníků nijak nerozrůstá. Její počet zaměstnanců je za posledních 5 let vždy v rozmezí od 15 do 20. V roce 2017 společnost zaměstnávala nejvíce zaměstnanců, konkrétně 21 a v roce 2020 jich zaměstnávala nejméně, celkem 16.

Obrázek 1: Průměrný počet zaměstnanců v letech 2017-2021

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů společnosti

3.2 Hospodaření společnosti

Pro výpočet čistého zisku sestaví společnost vždy ke konci hospodářského roku řádnou účetní závěrku tak, aby mohla být předložena k projednání valné hromadě. Při sestavování účetní závěrky postupuje společnost v souladu s platnými právními předpisy.

Z hlediska hospodaření společnosti XY, s.r.o. jsou v této kapitole vyobrazeny grafy týkající se rozvoje čistého obrátu společnosti v letech 2017-2021 a dále vývoj hospodářského výsledku v letech 2017-2021.

Největší část obrátu tvořily tržby. Nejvyšší položkou pak byly tržby z prodeje výrobků a služeb vykazované ve všech sledovaných letech. Minimální zastoupení tvořily také tržby z prodaného dlouhodobého majetku v letech 2017, 2019 a 2020. V roce 2020 firma vykazovala také minimální tržby z prodeje zboží a v roce 2017 tržby z prodaného materiálu, v ostatních sledovaných letech se však tyto výnosy již nevyskytovaly.

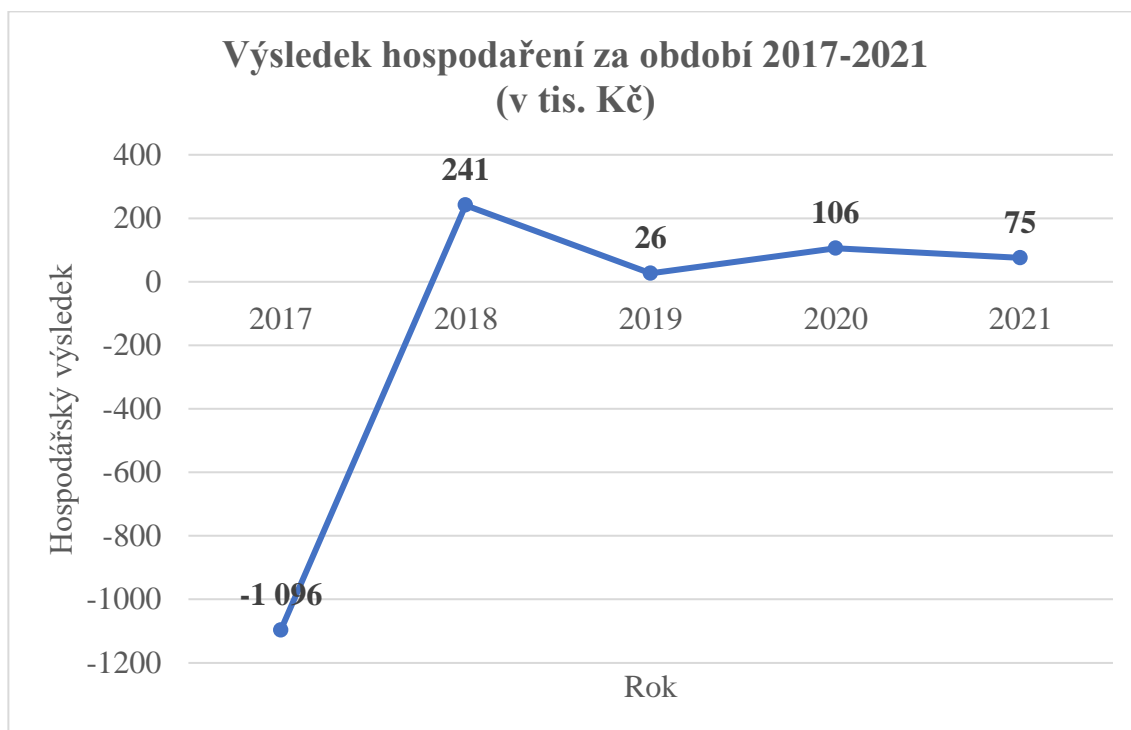
Obrázek č. 2 ukazuje čistý obrat organizace XY, s.r.o. jak v jednotlivých letech kolísal. Z vyobrazeného schéma je vidět, že nejvyšší obrat měla organizace v roce 2018, konkrétně 54 679 tis. Kč. Nejnižší obrat měla v roce 2017, a to 40 223 tis. Kč. Druhý nejmenší obrat za sledovaný úsek vykazovala v roce 2019, konkrétně 41 942 tis. Kč.

Obrázek 2: Čistý obrat za dané účetní období v letech 2017-2021 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů společnosti

Obrázek č. 3 zachycuje hospodářský výsledek společnosti v letech 2017-2021. Dle vyobrazeného schéma je vidět, že po většinu sledovaného časového úseku byla organizace v zisku. Nejlepší hospodářský výsledek firma vykázala v roce 2018, konkrétně 241 tis. Kč. Nejmenší hospodářský výsledek pak vykázala v roce 2017, kdy byl její výsledek hospodaření záporný, a to - 1 096 tis. Kč.

Obrázek 3: Výsledek hospodaření společnosti za období 2017-2021 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování dle interních dokumentů společnosti

Z vyobrazených grafů vyplývá, že ačkoliv se jedná o malý podnik a organizace nedisponuje vysokým počtem zaměstnanců, tak za příslušných 5 let se jí vedlo dobře.

Ve sledovaných letech společnost hospodařila vždy se ziskem, mimo roku 2017, kdy dosáhla výrazné ztráty, a přesto následující účetní období vykázala nejvyšší zisk za sledovaná období.

V roce 2019, kdy společnost změnila majitele, hospodařila s druhým nejnižším obratem a ziskem za posledních 5 let.

4 PRŮBĚH ÚČETNÍ UZÁVĚRKY VE VYBRANÉM PODNIKU

Čtvrtá kapitola bakalářské práce se zabývá popisem procesu účetní uzávěrky ve společnosti XY, s.r.o. za rok 2021. V této kapitole jsou znázorněny uzávěrkové operace tak, jak jsou v organizaci uskutečňovány v návaznosti na teoretická východiska z kapitoly 2 – Popis průběhu účetní uzávěrky. Získaná data jsou vyobrazena v tabulkách s příslušnými hodnotami za sledované období, případně i s účtováním. Organizace vede účetnictví v účetním programu Helios Red. Účetní období ve sledovaném roce bylo od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021.

Ve společnosti neexistuje postup nebo harmonogram uzávěrkových operací.

4.1 Inventarizace

Společnost XY, s.r.o. má povinnost provádět inventarizaci majetku a závazků dle zákona o účetnictví. V organizaci neexistuje žádný plán nebo harmonogram upravující postup inventarizace. Podnik uskutečňuje inventarizaci jednou ročně, a to zpravidla ke konci účetního období, dle potřeb společnosti je však možné ji provádět i v průběhu účetního období. Pro organizaci je inventarizace důležitým faktorem k ověření průkaznosti jejího účetnictví.

Společnost XY, s.r.o. používá ke zjištění skutečných stavů inventuru fyzickou a dokladovou, kterou mají na starosti jednatel společnosti a účetní. Fyzická inventura se v organizaci uskutečňuje u dlouhodobého majetku a u finančního majetku. Dokladová inventura se pak provádí zpravidla u pohledávek a závazků. Stanovené skutečné stavy prostřednictvím inventury jsou zaneseny do inventurních soupisů a následně srovnány se stavy uvedenými v účetnictví.

4.1.1 Fyzická inventura

Fyzická inventura se uskutečňuje zpravidla u účtu 022 – *Hmotné movité věci a jejich soubory* a poté u účtu 211 – *Pokladna*.

Inventarizace dlouhodobého majetku

K dlouhodobému majetku řadí organizace dlouhodobý hmotný majetek s cenou pořízení nad 80 tis. Kč (dříve 40 tis. Kč) a dobou použitelnosti delší než 1 rok. Dlouhodobý nehmotný majetek podnik nevlastní.

Organizace má k účtu 022 – *Hmotné movité věci a jejich soubory* vytvořeny následující analytické účty. Na účtu 022 001 eviduje stroje, přístroje a zařízení. Účet 022 002 slouží pro evidenci dopravních prostředků. A na účtu 022 004 je zachycen drobný dlouhodobý majetek.

Za drobný dlouhodobý majetek považuje společnost předměty od 3 000,- Kč do 80 000,- Kč s dobou použitelnosti delší než 1 rok. Po uvedení do používání jsou odepisovány do nákladů 100%ními odpisy a jsou evidovány v samostatné knihovně účetního programu pod názvem „Ostatní majetek“.

Jelikož společnost XY, s.r.o. podniká v oboru stavebnictví, tak se mezi její hmotný majetek řadí právě automobily, stroje, přístroje a zařízení, které jsou pro danou činnost potřebné.

Inventarizace dlouhodobého majetku se ve společnosti provádí na základě fyzické inventury. Dílčí složky majetku se fyzicky kontrolovaly na základě soupisů majetků podle daného seznamu a dále také stav a poškození příslušného majetku. Zjištěné výsledky byly zapsány do inventarizačního zápisu.

V tabulce č. 19 je znázorněn rozpis dlouhodobého hmotného majetku na hlavní skupiny. Z tabulky vyplývá, že na konci období byla hodnota dlouhodobého hmotného majetku na účtu 022 vyčíslena na 11 762 656,29 Kč a hodnota opravek na účtu 082 činila 8 154 440,03 Kč.

Tabulka 19: Rozpis DHM na hlavní skupiny společnosti XY, s.r.o.

Název	PC	Oprávky	Přírůstky	Úbytky	PC	Oprávky
	k 1. 1. 2021		PC	PC	k 31. 12. 2021	
Stroje, přístroje a zařízení	3 071 106,30	3 064 586,00	1 120 000	-	4 191 106,30	3 064 586,00
Dopravní prostředky	5 131 444,40	4 427 929,44	1 778 181		6 909 625,40	4 427 929,44
Inventář						
DDHM (účet 022 004) z toho:	590 603,93	590 603,93	71 320,66		661 924,59	661 924,59
a) stroje, přístroje a zařízení	479 134,63	479 134,63			550 455,29	550 455,29
b) dopravní prostředky	47 000,00	47 000,00			47 000,00	47 000,00
c) inventář	64 469,30	64 469,30			64 469,30	64 469,30

Zdroj: upraveno dle interních dokumentů společnosti

Inventarizace finančního majetku

Z hlediska finančního majetku provádí společnost inventarizaci pokladní hotovosti pomocí fyzické inventury. Účetní jednotka neobchoduje se zahraničím, tudíž nevede valutou pokladnu, ale pouze korunovou pokladnu na účtu *211 001 – Pokladna Kč*. Na konci účetního období se přepočítal počet mincí a bankovek v pokladně, který se zapsal do inventarizačního zápisu. Zjištěný skutečný stav byl následně porovnán vůči stavu pokladny uvedeném v účetnictví. Společnost nezjistila žádné nesrovnalosti, tedy skutečný stav se rovnal stavu uvedenému v účetnictví a společnost tak nemusela účtovat inventarizační rozdíly, respektive schodek nebo přebytek pokladní hotovosti. K 31. 12. 2021 byl zůstatek pokladny roven 290 218 Kč.

4.1.2 Dokladová inventura

Společnost XY, s.r.o. uskutečňuje dokladovou inventuru u následujících účtů:

- *221 – Bankovní účty,*
- *311 – Odběratelé (pohledávky z obchodních vztahů),*
- *314 – Poskytnuté zálohy a závdavky – dlouhodobé a krátkodobé,*
- *321 – Dodavatelé (závazky z obchodních vztahů),*
- *325 – Ostatní závazky,*
- *331 – Zaměstnanci,*
- *389 – Dohadné účty pasivní.*

Společnost má pouze bankovní účty nikoliv devizové, neboť neobchoduje se zahraničím. Bankovní účty jsou rozděleny dle analytické evidence podle instituce, *221 001* a *221 002*. Kontrolují se stavy uvedené na bankovních výpisech k 31. 12. daného roku, zda souhlasí se stavy uvedenými v účetnictví.

K účtu *311* má společnost vytvořeny celkem čtyři analytické účty, a to účet *311 001 – Odběratelé*, *311 002 – Odběratelé stř. 2*, *311 015 – Dlouhodobé pohledávky* a *311 025 – Dlouhodobé pohledávky stř. 2*. U těchto účtů se provádí na konci účetního období kontrola salda a odsouhlasení odběrateli.

Na účtu *314* evidovala organizace na konci účetního období zálohy na nákupní faktury.

K účtu *321* má organizace vytvořeny celkem tři analytické účty, a to účet *321 001 – Dodavatelé*, *321 002 – Dodavatelé nájemné nem.* a *321 025 – Dodavatelé ostatní*. U těchto účtů se na konci účetního období provádí kontrola salda a potvrzení zůstatku dodavateli.

Na účtu 325 005 inventarizovala organizace pojistné.

Na účtu 331 000 – *Zaměstnanci* evidovala společnost k 31. 12. 2021 závazek vůči zaměstnancům – mzdy za prosinec, které byly vyplaceny v lednu následujícího účetního období. Inventura byla provedena prostřednictvím zúčtovacích a výplatních listin.

Na účtu 389 000 – *Dohadné účty pasivní* evidovala společnost na konci účetního období odhadnuté výše na vodné, elektřinu a plyn. Dohadnými položkami se zabývá kapitola 4.2.4.

4.2 Zaúčtování účetních operací na konci účetního období

V následujících podkapitolách je znázorněno doučtování specifických účetních případů na konci účetního období, které musí společnost zaúčtovat před uzavřením příslušného období.

4.2.1 Odpisy dlouhodobého majetku

Společnost XY, s.r.o. si pro všechny nově pořízený dlouhodobý hmotný majetek zvolí odpisovou skupinu a způsob odpisování majetku na základě odpisového plánu.

Odpisový plán dlouhodobého hmotného majetku je vypracován a průběžně doplňován. Účetní odpisy jsou shodné s daňovými a uplatňují se, poprvé následující měsíc po uvedení dlouhodobého hmotného majetku do stavu způsobilého k užívání.

Na základě odpisové skupiny je stanovena doba, po kterou je dlouhodobý majetek odpisován. Společnost si volí způsob odpisování rovnoměrný nebo zrychlený. Při výpočtech odpisů se vychází z pořizovací ceny dlouhodobého majetku.

Ve sledovaném roce 2021 evidovala společnost XY, s.r.o. již veškerý odepsaný majetek. V prosinci pořídila osobní automobil a stroj, které se však začaly odpisovat od ledna 2022, tudíž se odpisy netýkaly sledovaného roku.

V tabulce č. 20 je uveden pouze příklad, který značí, že níže zmíněné majetky jsou již odepsané, neboť oprávky se rovnají vstupním cenám a zůstatková cena je rovna nule. Tabulka zobrazuje název majetku, inventární číslo, způsob odpisování, vstupní cenu majetku, odpis, oprávky a zůstatkovou cenu. Tabulka nezobrazuje veškerý dlouhodobý hmotný majetek společnosti, ale pouze uvádí tři příklady.

Tabulka 20: Odepsaný dlouhodobý majetek společnosti XY, s.r.o.

Název majetku	Inv. číslo	O	Vstupní cena	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
Rypadlo nakladač JCB 4CX	0040	R1	1 000,00	0,00	1 000,00	0,00
Vysokozdvíhový vozík	0010	R2	128 000,00	0,00	128 000,00	0,00
Nákladní automobil skl. HKB 3279	0002	Z2	260 000,00	0,00	260 000,00	0,00

Zdroj: upraveno dle interních dokumentů společnosti

Tabulka č. 21 zobrazuje nově pořízený dlouhodobý majetek. Podnik pořídil stroj BOBCAT, který zařadil do druhé odpisové skupiny a způsob odpisování bude zrychlený. U osobního automobilu Mercedes se jedná rovněž o druhou skupinu a zrychlený způsob odpisování.

Tabulka 21: Zařazení majetku do odpisových skupin

Majetek	Částka	Odpisová skupina	Způsob odpisování
HM – BOBCAT E35 E2	1 120 000,00	2	Zrychlený
HM – Mercedes Benz	1 778 181,00	2	Zrychlený

Zdroj: upraveno dle interních dokumentů společnosti

Jelikož se výše zmíněný dlouhodobý majetek začal odpisovat od ledna 2022, tak se odpisy netýkaly sledovaného roku 2021. Pro příklad však tabulka č. 22 uvádí, jak bude vypadat způsob odpisování stroje BOBCAT. Odpisování bude zrychlené (pomocí koeficientů) a majetek bude společnost odpisovat 5 let, neboť je zařazen do druhé odpisové skupiny.

Tabulka 22: Příklad odpisování stroje od roku 2022

Rok	Roční odpis	Oprávky celkem	Zůstatková cena
2022	224 000,00	224 000,00	896 000,00
2023	358 400,00	582 400,00	537 600,00
2024	268 800,00	851 200,00	268 800,00
2025	179 200,00	1 030 400,00	89 600,00
2026	89 600,00	1 120 000,00	0,00

Zdroj: upraveno dle interních dokumentů společnosti

4.2.2 Zásoby

Účtování zásob ve společnosti je prováděno metodou B podle zákona o účetnictví č. 563/91 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Pořízené zásoby jsou tedy účtovány přímo do spotřeby a nevyužívají se účty pořízení.

Nakupované materiálové zásoby se ve společnosti oceňují skutečnými vlastními náklady pořízení, při výdeji ze skladu pak cenami zjištěnými váženým aritmetickým průměrem, nedokončená výroba je oceňována skutečnými přímými náklady na pořízení. V průběhu účetního období nebylo využito reprodukčních pořizovacích cen.

O drobných předmětech od 500,- Kč do 3 000,- Kč s dobou upotřebitelnosti delší než 1 rok se podle organizační směrnice účtuje jako o zásobách, při výdeji do používání se zaúčtují na účtu *501 – Spotřeba materiálu*.

Společnost má k účtu *501 – Spotřeba materiálu* vytvořeno několik analytických účtů. Na účtu *501 001* je zachycen výrobní materiál, účet *501 002* slouží ke spotřebě pohonných hmot, účet *501 003* se využívá ke spotřebě ND, na účtu *501 004* je zachycena spotřeba pracovních oděvů a obuvi, účet *501 005* se využívá ke spotřebě kancelářského materiálu, účet *501 007* slouží ke spotřebě ostatního materiálu, účet *501 010* je zřízen ke spotřebě, která souvisí s ubytovnou, kterou pro své zaměstnance firma poskytuje, účet *501 011* slouží ke spotřebě drobného hmotného majetku do 80 000 Kč, účet *501 012* zachycuje spotřebu občerstvení, účet *501 020* eviduje drobné předměty k propagaci a posledním analytickým účtem je účet *501 999*, na kterém je zachycená nedaňová spotřeba.

Společnost ve sledovaném roce 2021 evidovala pouze zásoby vytvořené vlastní činností, konkrétně na účtu *121 000 – Nedokončená výroba*. Zásoby pořízené koupí, jako je materiál a zboží, společnost nevlastnila.

Jelikož společnost účtuje o zásobách způsobem B, tak v průběhu účetního období neúčtovala na účtech zásob vlastní činnosti, jen pozorovala jejich vynaložené vlastní náklady. Na konci roku organizace přesunula počáteční a konečný stav nedokončené výroby prostřednictvím účtu *121 000* a účtu *581 000 – Změna stavu nedokončené výroby*. V tabulce č. 23 je zachycen tento případ.

Tabulka 23: Převod počátečního a konečného stavu zásob na konci účetního období

Účetní operace	Částka	MD	D
Převod počátečního stavu	2 817 766,02	581 000	121 000
Převod konečného stavu	3 234 875,86	121 000	581 000

Zdroj: upraveno dle interních dokumentů společnosti

Společnost na konci účetního období nevyužila účet 119 – *Materiál na cestě* a účet 139 – *Zboží na cestě*, neboť nebyly vytvořeny předpoklady k použití těchto účtů. Organizace tedy před koncem účetního období neobdržela přijatou fakturu, na kterou by nedošel materiál nebo zboží. S koncem období také nenastala situace, kdy by organizace účtovala o nevyfakturovaných dodávkách materiálu nebo zboží. Organizace tedy před koncem účetního období neobdržela materiál nebo zboží, na které by chyběly potřebné doklady. Důvodem nevyužití těchto účtů je také fakt, že společnost neevidovala žádné zásoby pořízené koupí (materiál, zboží), tudíž tato situace na konci roku nastat nemohla.

4.2.3 Časové rozlišení nákladů a výnosů

Společnost využívá účty časového rozlišení ke správnému rozdělení nákladů a výnosů podle období, do kterého časově a věcně patří. Účtuje se na nich o takových účetních případech, u kterých je přesně znám jejich účel, částka a období, do kterého patří.

Ve sledovaném roce 2021 organizace využila pouze účet 381 – *Náklady příštích období*. K tomuto účtu má společnost vytvořené dva analytické účty. Na účtu 381 010 zaznamenává ostatní náklady příštích období jako je např. pojištění a účet 381 011 používá k zaznamenání leasingu.

Pomocí účtu 381 010 zachytila společnost na konci období pojištění související s povinným ručením, pro které má vytvořený analytický účet 548 020. Poté zachytila pojištění zaměstnanců na analytickém účtu 548 021. A posledním pojištěním bylo pojištění živelné, pro které má analytický účet 548 022.

Prostřednictvím účtu 381 011 zachytila organizace poměrnou část leasingu, ke kterému má vytvořený analytický účet 518 017.

V tabulce č. 24 je znázorněno účtování pojištění na povinné ručení. K jeho zachycení organizace využila účet 381 010 na MD a účet 325 005 – *Ostatní závazky – pojistné* na D. Jeho

úhradu účtovala na stranu MD účtu 325 005 a na stranu D účtu 221 002. Časové rozlišení bylo na konci roku zachyceno na stranu MD účtu 548 020 a na stranu D účtu 381 010 .

Tabulka 24: Účtování na účtech časového rozlišení ve společnosti XY, s.r.o.

Účetní operace	MD	D
Povinné ručení	381 010	325 005
Platba pojištění	325 005	221 002
Náklad související s běžným obdobím – časové rozlišení	548 020	381 010

Zdroj: upraveno dle interních dokumentů společnosti

Konečný stav na účtu 381 – *Náklady příštích období* byl ke dni 31. 12. 2021 roven 183 409,95 Kč. Z toho pak 59 612,00 Kč na účtu 381 010 a 123 797,95 Kč na účtu 381 011.

4.2.4 Dohadné účty aktivní a pasivní

Dohadné položky se v organizaci používají v takových situacích, kdy u účetního případu není známá přesná částka. Podnik kalkuluje příslušné částky na základě odborného odhadu a podle předchozích zkušeností.

Ve sledovaném roce 2021 organizace využila pouze účet 389 – *Dohadné účty pasivní*. Prostřednictvím tohoto účtu společnost zaznamenala předpokládanou spotřebu plynu, předpokládanou spotřebu elektřiny a předpokládanou spotřebu vodné a stočné.

V tabulce č. 25 je znázorněn příklad účtování na účtu 389. Předpokládanou spotřebu vodné a stočné, elektřinu a plyn účtovala organizace pomocí analytického účtu 502 001 – *Spotřeba energie* a ve prospěch účtu 389.

Tabulka 25: Účtování na dohadných účtech pasivních ve společnosti XY, s.r.o.

Účetní operace	MD	D
Předpokládaná spotřeba – vodné a stočné	502 001	389 000
Předpokládaná spotřeba – elektřina	502 001	389 000
Předpokládaná spotřeba – plyn	502 001	389 000

Zdroj: upraveno dle interních dokumentů společnosti

Na konci účetního období vykazoval účet 389 – *Dohadné účty pasivní* zůstatek ve výši 86 868,58 Kč.

4.2.5 Rezervy

V pozorovaném období roku 2021 organizace nevytvořila žádné rezervy, ani rezervy na opravy hmotného majetku. Dle společnosti neexistovala žádná rizika, na která by bylo nutné rezervy vytvářet.

Organizace při svém založení v roce 1999 vytvořila rezervní fond ve výši 5 % základního kapitálu společnosti. Tento fond se ročně doplňoval o částku ve výši 5 % z čistého zisku až do dosažení výše rezervního fondu odpovídající 10 % základního kapitálu organizace. Počínaje rokem 2014 ovšem byla s novým zákonem o obchodních korporacích zrušena povinnost vytvářet zákonný rezervní fond. Organizace tedy v současné době zákonný rezervní fond netvoří. Zůstatek na účtu 421 000 – *Rezervní fond* byl ke dni 31. 12. roven 368 873 Kč. Na tomto účtu se však částka nemění, počáteční stav se rovnal konečnému stavu.

4.2.6 Opravné položky

Společnost v roce 2021 netvořila žádné opravné položky k majetku ani k pohledávkám. Společnost eviduje pohledávky po lhůtě splatnosti do 30 dnů, od 31 do 90 dnů, od 91 do 180 dnů a nad 180 dnů. K žádným z těchto pohledávek však opravná položka vytvořena nebyla, neboť k tomu nebyl důvod.

4.2.7 Kurzové rozdíly

Společnost při vykonávání své činnosti neobchoduje se zahraničím, proto ve sledovaném roce 2021 nevznikly účetní jednotce žádné kurzové rozdíly. Výkony v celkové výši 43 296 356,61 Kč byly vyprodukovány v tuzemsku.

4.2.8 Odpis pohledávek

Na účtu 546 – *Odpis pohledávky* účtovala společnost na konci účetního období vyřazení konkurzu. Tento účetní případ zachytila společnost na stranu MD účtu 546 a ve prospěch účtu 221 999 – *Bankovní účty zápočty*. Ke dni 31. 12. 2021 činil zůstatek účtu 546 – *Odpis pohledávky* 148 983, 25 Kč.

4.3 Zjištění výsledku hospodaření před zdaněním

Následující kapitola znázorňuje výpočet výsledku hospodaření společnosti XY, s.r.o. před zdaněním. V tabulkách je uveden výpočet provozního, finančního, a nakonec celkového výsledku hospodaření před zdaněním.

V tabulce č. 26 je znázorněn výpočet provozního výsledku hospodaření společnosti. Provozního výsledku hospodaření se dosáhne po odečtu provozních výnosů a provozních nákladů. Tabulka obsahuje všechny hlavní skupiny z výkazu zisku a ztráty s příslušnými hodnotami za sledované účetní období. Je třeba samostatně sečíst položky provozních výnosů a provozních nákladů a tyto hodnoty od sebe následně odečíst. Organizace XY, s.r.o. tedy po odečtu provozních výnosů a provozních nákladů zjistila, že dosáhla provozního výsledku hospodaření ve výši 196 791,56 Kč.

Tabulka 26: Výpočet provozního výsledku hospodaření společnosti XY, s.r.o.

PROVOZNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ			
Provozní výnosy		Provozní náklady	
Tržby z prodeje výrobků a služeb	42 714 324,79	Výkonová spotřeba	34 168 621,05
Tržby za prodej zboží	0,00	Změna stavu zásob vlastní činnosti	- 417 109,84
Ostatní provozní výnosy	582 031,82	Aktivace	0,00
		Osobní náklady	8 607 152,50
		Úprava hodnot v provozní oblasti	0,00
		Ostatní provozní náklady	740 901,34
Celkem	43 296 356,61	Celkem	43 099 565,05
		Provozní výnosy – provozní náklady =	43 296 356,61 – 43 099 565,05
		Provozní výsledek hospodaření =	196 791,56

Zdroj: upraveno dle interních dokumentů společnosti

V tabulce č. 27 je znázorněn výpočet finančního výsledku hospodaření společnosti. Finanční výsledek hospodaření se zjistí jako rozdíl mezi finančními výnosy a finančními náklady. Tabulka nezahrnuje všechny skupiny z výkazu zisku a ztráty, neboť společnost nevykazovala žádné finanční výnosy a pouze jednu položku finančních nákladů, proto by ostatní položky byly prázdné. Je třeba samostatně sečíst finanční výnosy a finanční náklady a poté tyto hodnoty od sebe odečíst. Organizace XY, s.r.o. po odečtu finančních výnosů a finančních nákladů zjistila, že finanční výsledek hospodaření je záporný, a to – 122 277,50 Kč.

Tabulka 27: Výpočet finančního výsledku hospodaření společnosti XY, s.r.o.

FINANČNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ			
Finanční výnosy		Finanční náklady	
Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	0,00	Ostatní finanční náklady	122 277,50
Celkem	0,00	Celkem	122 277,50
Finanční výnosy – finanční náklady =		0 – 122 277,50	
Finanční výsledek hospodaření =		– 122 277,50	

Zdroj: upraveno dle interních dokumentů společnosti

V tabulce č. 28 je znázorněn výpočet výsledku hospodaření před zdaněním. Ten se zjistí sečtením provozního výsledku hospodaření a finančního výsledku hospodaření. Společnost XY, s.r.o. tedy po sečtení těchto položek zjistila, že dosáhla kladného výsledku hospodaření před zdaněním, konkrétně 74 514,06 Kč.

Tabulka 28: Výpočet výsledku hospodaření před zdaněním společnosti XY, s.r.o.

VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PŘED ZDANĚNÍM	
Provozní výsledek hospodaření + Finanční výsledek hospodaření =	196 791,56 + (–) 122 277,50
Výsledek hospodaření před zdaněním =	74 514,06

Zdroj: upraveno dle interních dokumentů společnosti

4.4 Výpočet daně z příjmů a zaúčtování daňové povinnosti

Po provedení všech předchozích operací mohla organizace stanovit daň z příjmů. Následující podkapitoly se zabývají výpočtem splatné daně z příjmů a odložené daně z příjmů.

4.4.1 Splatná daň z příjmů

Výsledek hospodaření společnosti XY, s.r.o. před zdaněním činil ke dni 31. 12. 2021 74 514 Kč. K tomuto výsledku se přičetly daňově neuznatelné náklady v celkové výši 248 027 Kč. Konkrétně se jednalo o náklady na účtech:

- 501 – Spotřeba materiálu ve výši 35 055 Kč,
- 513 – Náklady na reprezentaci ve výši 12 174 Kč,
- 518 – Ostatní služby ve výši 20 969 Kč,

- 528 – *Ostatní sociální náklady* ve výši 9 965 Kč,
- 545 – *Ostatní pokuty a penále* ve výši 20 881 Kč,
- 546 – *Odpis pohledávky* ve výši 148 983 Kč.

Dále by se měly odpočíst výnosy, jež se nezahrnují do základu daně a dále rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy. Ve sledovaném období však společnost tyto údaje nevykazovala, a proto základ daně činil 322 541 Kč.

Od takto vypočteného základu daně se odečetly odčitatelné položky dle § 34 ZDP. Jednalo se konkrétně o odečet daňové ztráty ve výši 160 542 Kč. Základ daně snížený o odčitatelné položky dle § 34 ZDP činil 161 999 Kč. Dle § 20/8 ZDP by se dále mohly odpočítat dary, avšak organizace tuto položku neuplatňovala. Proto základ daně snížený o odčitatelné položky zůstal nezměněný, a to 161 999 Kč.

Poté se základ daně zaokrouhlil na celé tisíce Kč dolů, tedy 161 000 Kč. Sazba daně z příjmů právnických osob byla 19 %. Vypočtená daň se tedy rovnala 30 590 Kč.

Od takto stanovené daně se dále odpočetly slevy na dani dle § 35 ZDP v celkové výši 30 420 Kč. Po odečtení tedy podnik dosáhl celkové daně ve výši 170 Kč. Zálohy na daň z příjmů právnických osob nebyly v průběhu účetního období placeny.

Pro organizaci vypracovává daňové přiznání daňový poradce, a proto má odklad daně do 30. června. Společnost podala přiznání k dani z příjmů 2. května 2022.

Postup výpočtu splatné daně z příjmů je znázorněn v tabulce č. 29.

Tabulka 29: Výpočet splatné daně z příjmů společnosti XY, s.r.o.

Výsledek hospodaření před zdaněním	=	74 514
Daňově neuznatelné náklady	+	248 027
Výnosy nezahrnované do základu daně	–	0
Rozdíl mezi účetními a daňovými náklady	+/-	0
Základ daně	=	322 541
Odčitatelné položky dle § 34 ZDP	–	160 542
Základ daně snížený o odčitatelné položky dle § 34 ZDP	=	161 999
Odčitatelné položky dle § 20/8 ZDP	–	0
Základ daně snížený o odčitatelné položky	=	161 999

Základ daně zaokrouhlený na tisíce Kč dolů	≐	161 000
Sazba daně z příjmů	*	19 %
Daň z příjmů splatná	=	30 590
Slevy na dani dle § 35 ZDP	–	30 420
Daň z příjmů splatná po slevách	=	170

Zdroj: upraveno dle interních dokumentů společnosti

4.4.2 Odložená daň z příjmů

Společnost o odložené dani neúčtovala, neboť nebyla součástí konsolidovaného celku a neměla povinnost mít ověřenou účetní závěrku auditorem.

4.5 Uzavření účtů

Po provedení všech předchozích operací mohla společnost uzavřít všechny účty za dané účetní období. K uzavření účetních knih došlo k poslednímu dni účetního období, tedy 31. 12. 2021 prostřednictvím účetního softwaru Helios Red.

Zjištěné koncové stavy aktivních a pasivních účtů se přesunuly na účet 702. Koncové stavy nákladových a výnosových účtů se přemístily na účet 710.

Organizace XY, s.r.o. dosáhla ve sledovaném období zisku ve výši 75 tis. Kč, který se přesunul na stranu MD účtu 710 a na stranu D účtu 702.

Po provedení účetní uzávěrky vyhotovil podnik účetní závěrku jen ve zjednodušeném rozsahu, neboť neměl povinnost mít závěrku ověřenou auditorem. Podnik tedy ve sledovaném období vyhotovil rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu. Tyto výkazy jsou následně zveřejněny v obchodním rejstříku vedeného Krajským soudem v Hradci Králové.

5 ZHODNOCENÍ A NÁVRHY

Pátá kapitola bakalářské práce se zabývá celkovým zhodnocením procesu účetní uzávěrky ve vybrané společnosti XY, s.r.o. za rok 2021 a podává možné návrhy a doporučení pro lepší tvorbu účetní uzávěrky v daném podniku.

Vybraná společnost působí na trhu již od roku 1999 a dle posuzovaných let ve třetí kapitole práce (2017-2021) dosáhla organizace ve všech účetních obdobích zisku, kromě roku 2017. Avšak od roku 2019, kdy společnost změnila majitele, nevykazovala tak vysoký zisk jako např. v roce 2018.

Společnost nemá vypracovaný harmonogram účetní uzávěrky. Tento krok by ji umožnil plánovat a organizovat účetní uzávěrku (s jasně stanovenými termíny), zajistil by včasné dokončení účetní uzávěrky, zlepšil by komunikaci mezi různými odděleními v rámci společnosti (to umožňuje rychlejší řešení případných problémů nebo nesrovnalostí) a snížil by stres spojený s tímto procesem.

Co se týče vedení účetnictví, tak společnost jej vede dle zákona o účetnictví a veškerých platných právních předpisů. Účetní jednotka má k nejvíce používaným účtům vytvořeny účty analytické, což také vedlo k lepší orientaci v účetní evidenci při zpracování této práce.

Ve společnosti neexistuje žádný plán nebo harmonogram upravující postup a proces inventarizace. Vytvořením této směrnice by v organizaci došlo k lepšímu plánování a organizaci celého inventarizačního procesu. To by také zajistilo, že inventarizace bude dokončena včas a v souladu s předem stanovenými cíli a úkoly. Vypracování harmonogramu také může pomoci identifikovat potenciální problémy a chyby, které se mohly v průběhu inventarizace vyskytnout. Pokud jsou tyto problémy předem identifikovány, může být vytvořen plán, jak s nimi naložit, aby se minimalizovalo riziko chyb. Celkově je tedy vypracování harmonogramu inventarizace důležité pro efektivní a úspěšnou inventarizaci, která minimalizuje chyby a splňuje zákonné požadavky.

Co se týče porovnávání skutečného stavu se stavem účetním, inventury, tak společnost jej provádí jednou ročně, dle potřeby však i v průběhu účetního období. Pro společnost by bylo výhodné, pokud by inventury prováděla například čtvrtletně, zajistilo by to tak lepší přehled o majetku.

Ve sledovaném roce 2021 společnost nepočítala žádné odpisy, neboť evidovala všechny již odepsaný majetek. V prosinci pak pořídila stroj a automobil, které se začaly odpisovat od ledna 2022. Ve společnosti jsou účetní odpisy shodné s daňovými, což z pohledu zákona o účetnictví je chyba, neboť je tím porušen požadavek na věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví. Účetní odpisy mají vyjadřovat skutečné opotřebení majetku, ale daňové odpisy mají vliv pouze na daňové priznání a neodrážejí stav majetku.

Společnost účtuje o zásobách způsobem B. Výhodou tohoto způsobu je, že je jednodušší na zpracování a k evidenci zásob je potřeba méně dokladů. Nevýhodou však je, že společnost v průběhu účetního období nemá zachycen přehledně pohyb zásob a neví, jaké finanční prostředky má v zásobách vázány.

Účetní jednotka ve sledovaném období dodržela zásadu aktuálního principu, neboť k účtování nákladů a výnosů do období, se kterým časově a věcně souvisí využila účet 381 – *Náklady příštích období*. Dále také dodržela zásadu opatrnosti, se kterou úzce souvisí zachycení dohadných položek a odhad jejich výše, pro které využila účet 389 – *Dohadné účty pasivní*.

Jak již bylo zmíněno, tak společnost má přehledně vypracované analytické účty. Možným návrhem by mohlo být přidání analytické evidence k účtu 389 – *Dohadné účty pasivní*. Ve sledovaném roce společnost na tomto účtu zachytila předpokládanou spotřebu elektřiny, plynu a vodné a stočné. Organizace by mohla tyto skutečnosti rozdělit na tři analytické účty pro lepší orientaci mezi nimi.

V roce 2021 společnost nevytvořila žádné rezervy, dle společnosti nebyla žádná rizika, na která by bylo nutné rezervy vytvářet. Jelikož však společnosti vzhledem k její činnosti podnikání vzniká riziko spojeno s touto činností, tak by pro podnik bylo doporučeno vytvářet rezervu na záruční opravy. Tato rezerva by firmě pomohla minimalizovat finanční rizika spojená s reklamacemi, které mohou být nákladné a časově náročné. Dále je jako doporučení vytvářet rezervu na nevybranou dovolenou. Firma vytvořením této rezervy vytváří finanční zdroj na placení nákladů v případě, že zaměstnanci odejdou z práce s nárokem na finanční odměnu za nevyužitou dovolenou, tyto náklady by mohly být pro firmu finančně náročné.

Společnost ve sledovaném roce 2021 nevytvořila žádné opravné položky, neboť k tomu nebyl důvod.

Při své činnosti společnost nepřichází do kontaktu se zahraničními klienty, tudíž nevyužívá žádnou zahraniční měnu, a tak jí nemohly vzniknout žádné kurzové rozdíly.

ZÁVĚR

Účetní závěrka je vrcholem vedení účetnictví za dané účetní období, které předchází sestavení účetní uzávěrky (vyhotovení výkazů). Účetní uzávěrka se skládá z inventarizace, zaúčtování uzávěrkových operací, stanovení hospodářského výsledku, daně z příjmů a uzavření účtů.

Účetní uzávěrka je důležitá zejména z důvodu zajištění přesného a úplného vykazování finančních výsledků organizace. Je nezbytnou součástí zákonných požadavků, které musí společnost splňovat, ať už jsou to malé nebo velké firmy. Výsledky účetní uzávěrky jsou základem pro tvorbu výroční zprávy a dalších finančních výkazů. Důležitým prvkem účetní uzávěrky je také to, že umožňuje porovnat výsledky hospodaření s plány a očekáváními, které si společnost stanovila.

Celkově lze říci, že účetní uzávěrka je klíčovým procesem pro správu účetnictví a zajištění přesnosti a transparentnosti hospodaření společnosti. Kromě toho pomáhá vedení společnosti rozhodovat se na základě aktuálních a přesných informací o finanční situaci společnosti.

Cílem práce byl popis účetních uzávěrkových operací a jejich následná analýza ve vybraném podniku za účelem jejich zhodnocení a podání možných návrhů na zlepšení.

Práce byla rozdělena na teoretickou a praktickou část a zahrnovala celkem pět kapitol. Teoretická část bakalářské práce charakterizovala dílčí operace a činnosti, které souvisí s účetní uzávěrkou v návaznosti na zvolené literární prameny. Praktická část této práce seznámila se zvolenou organizací a stanovila její přehled hospodaření za uplynulých pět let. Další část se věnovala analýze účetní uzávěrky ve vybraném podniku a jednotlivým uzávěrkovým operacím za sledované období. V závěrečné části práce bylo celkové zhodnocení společnosti a možné návrhy a doporučení pro lepší tvorbu účetní uzávěrky v dané společnosti.

Mezi doporučeními, která byla stanovena v páté kapitole bakalářské práce patřilo především vypracování harmonogramu účetní uzávěrky k lepšímu plánování a organizaci účetní uzávěrky, vypracování harmonogramu inventarizace k lepší organizaci a plánování celého inventarizačního procesu, provádění inventury čtvrtletně k zajištění lepšího přehledu majetku, rozdělení účtu 389 dle analytické evidence k lepší orientaci účtovaných situací, vytvářet rezervu na záruční opravy k minimalizaci rizik spojených s reklamacemi a rezervu na nevyčerpanou dovolenou s případným odchodem zaměstnanců a nárokem na finanční odměnu za nevyužitou dovolenou.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] ANDRLÍK Břetislav, Lucie FORMANOVÁ, Kristina DVOŘÁKOVÁ a Veronika BASTLOVÁ, 2022. *Finanční účetnictví podnikatelského sektoru, pohled teorie a praxe*. Praha: Wolters Kluwer. 252 s. ISBN 978-80-7676-268-8.
- [2] BARTŮŠKOVÁ, Zuzana, 2015. *Jak správně zaúčtovat daně a poplatky?* In: Portál.POHODA.cz [online]. Portál.POHODA.cz, 5. 8. 2015 [cit. 2023-03-18]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/jak-spravne-zauctovat-dane-a-poplatky/>
- [3] BARTŮŠKOVÁ, Zuzana, 2020. *Opravné položky - účetně i daňově*. In: DAUC.cz *Vše pro daňáře a účetní* [online]. DAUC.cz, 29. 7. 2020 [cit. 2022-12-28]. Dostupné z: <https://www.dauc.cz/clanky/8971/opravne-polozky-ucetne-i-danove>
- [4] DUŠEK, Jiří, 2018. *Účetní uzávěrka a závěrka v přehledech: snadno a rychle*. 8. vydání. Praha: Grada Publishing. 224 s. ISBN 978-80-271-0867-1.
- [5] HINKE, Jana, Dana BÁRKOVÁ a Zdeněk HRUŠKA, 2016. *Účetnictví 2: pokročilé aplikace*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. 232 s. ISBN 978-80-247-4281-6.
- [6] CHALUPA, Rostislav, 2011. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2011*. 9. vydání. Olomouc: Anag. Účetnictví. ISBN 978-80-7263-650-1.
- [7] Interní dokumenty společnosti XY, s.r.o.
- [8] JANHUBA, Miloslav, Marie MÍKOVÁ, Jaroslava ROUBÍČKOVÁ a Vladimír ZELENKA, 2016. *Finanční účetnictví: obecné otázky*. V Praze: C.H. Beck. Beckovy ekonomické učebnice. 304 s. ISBN 978-80-7400-614-2.
- [9] KOCH, Jiří, 2011. *Účetní závěrka podnikatelů za rok 2010*. Český Těšín: Poradce. 176 s. ISBN 978-80-7365-323-1.
- [10] KOCH, Jiří, 2021. *Účetní závěrka podnikatelů za rok 2021*. Český Těšín: Poradce. 128 s. ISBN 978-80-7365-464-1.
- [11] KOVANICOVÁ, Dana, 2012. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 20., aktualizované vydání. Praha: Bova Polygon. 412 s. ISBN 978-80-7273-169-5.
- [12] KYNCLOVÁ, Daniela, 2007. *Účetní závěrka v příkladech*. Brno: Computer Press. Daně a účetnictví. 216 s. ISBN 978-80-251-1565-7.
- [13] NOVOTNÝ, Pavel, 2022. *Účetnictví pro úplné začátečníky 2022*. 16. vydání. Praha: Grada Publishing. Účetnictví a daně. 216 s. ISBN 978-80-271-3597-4.

- [14] POKORNÁ, Lenka, 2021. *Víte, jaký je rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy hmotného majetku?* [online]. In: *Podnikatel.cz*, 3. 2. 2021 [cit. 2022-10-26]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/clanky/vite-jaky-je-rozdil-mezi-ucetnimi-a-danovymi-odpisy-hmotneho-majetku/>
- [15] RANDÁKOVÁ, Monika, Jiřina BOKŠOVÁ a Jiří STROUHAL, 2015. *Finanční účetnictví v České republice*. Praha: Oeconomica. 228 s. ISBN 978-80-245-2076-6.
- [16] SEDLÁČEK, Jaroslav, Eva HÝBLOVÁ, Zuzana KRÍŽOVÁ a Petr VALOUCH, 2017. *Finanční účetnictví: postupy účtování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. 240 s. ISBN 978-80-7380-644-6.
- [17] SEDLÁČEK, Jaroslav, 2005. *Účetnictví pro manažery*. Praha: Grada Publishing. Účetnictví a daně. 228 s. ISBN 80-247-1195-8.
- [18] SKÁLOVÁ, Jana a Anna SUKOVÁ, 2022. *Podvojně účetnictví 2022*. 28 vydání. Praha: Grada Publishing. Účetnictví a daně. 200 s. ISBN 978-80-271-3595-0.
- [19] SLÁDKOVÁ, Eva, Josef MRKVIČKA, Alice ŠRÁMKOVÁ a Libor VAŠEK, 2009. *Finanční účetnictví a výkaznictví*. Praha: ASPI. Vzdělávání účetních v ČR. 451 s. ISBN 978-80-7357-434-5.
- [20] SOLITEA, a.s., 2020. *Co jsou daňové a účetní odpisy majetku a jak na jejich výpočet?* In: *Money.cz* [online]. Money.cz, 08. 06. 2020 [cit. 2022-10-25]. Dostupné z: <https://money.cz/novinky-a-tipy/dane/ucetni-vs-danovy-odpis-cem-se-lisi-spocitate/>
- [21] SOUKUPOVÁ, Klára, 2009. *Jak připravit účetnictví na uzávěrku?* In: *Podnikatel.cz* [online]. Podnikatel.cz, 15. 1. 2009 [cit. 2022-10-24]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/clanky/jak-pripravit-ucetnictvi-na-uzaverku/>
- [22] SVOBODOVÁ, Jaroslava, 2004. *Inventarizace: praktický průvodce*. 3., aktualizované vydání. Olomouc: ANAG. Účetnictví. 222 s. ISBN 80-7263-216-7.
- [23] ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ, 2021. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. Prosperita firmy. 296 s. ISBN 978-80-271-3184-6.
- [24] ŠTOHL, Pavel, 2017. *Učebnice účetnictví 2017 – 1. díl: pro střední školy a veřejnost*. 18., upravené vydání. Znojmo: Ing. Pavel Štohl. 178 s. ISBN 978-80-88221-04-3.
- [25] ŠTOHL, Pavel a Vladislav Klička, 2019. *Maturitní okruhy z účetnictví 2019: pro studenty OA a středních škol s výukou účetnictví*. 12., upravené vydání. Znojmo: Ing. Pavel Štohl. 242 s. ISBN 978-80-88221-23-4.
- [26] ŠTOHL, Pavel, 2022. *Učebnice účetnictví 2022 – 2. díl: pro střední školy a veřejnost*. 23., upravené vydání. Znojmo: Ing. Pavel Štohl. 195 s. ISBN 978-80-88221-63-0.

- [27] VLČKOVÁ, Miroslava, 2020. *Základní principy a postupy v účetnictví*. Praha: Wolters Kluwer. 156 s. Účetnictví. ISBN 978-80-7598-928-4.
- [28] VOCHOZKOVÁ, Lenka, 2019. Účetní závěrka a uzávěrkové operace. In: *Uctovani.net - jasně a srozumitelně* [online]. Uctovani.net, 26. 02. 2019 [cit. 2022-10-24]. Dostupné z: <https://www.uctovani.net/clanek.php?t=Ucetni-zaverka-a-uzaverkove-operace&idc=367>
- [29] VACHTOVÁ, Jitka, 2012. *Výpočet daně z příjmů právnických osob*. In: *Účetníček.cz* [online]. *Účetníček.cz*, 4. 3. 2012 [cit. 2022-11-09]. Dostupné z: <https://www.ucetnicek.cz/clanky/clanek/25>
- [30] Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. In: *Zákony pro lidi – Sběrka zákonů ČR v aktuálním znění*. [online]. 1991 [cit. 2022-10-24]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-563>

PŘÍLOHY

Příloha A: Účtový rozvrh společnosti XY, s.r.o.	59
--	----

ÚČTOVÝ ROZVRH – Účty			Syntetika	Analytika
Zůstatek	Účet	Typ		
A	012	1	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	
A	013	1	Software	
A	014	1	Ostatní ocenitelná práva	
A	015	1	Goodwill	
A	019	1	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	
A	021	1	Stavby	
A	022 001	1	Hmotné movité věci a jejich soubory	Stroje, přístroje a zařízení
A	022 002	1	Hmotné movité věci a jejich soubory	Dopravní prostředky
A	022 004	1	Hmotné movité věci a jejich soubory	Drobný dlouhodobý majetek
A	025	1	Pěstelské celky trvalých porostů	
A	026	1	Dospělá zvířata a jejich soubory	
A	029	1	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	
A	031	1	Pozemky	
A	032	1	Umělecká díla a sbírky	
A	041	1	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	
A	042 000	1	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	Pořízení dlouhodobého hmotného majetku
A	043 610	1	Pořízení dlouhodobého finančního majetku	Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba
A	043 620	1	Pořízení dlouhodobého finančního majetku	Podíly – podstatný vliv
A	043 630	1	Pořízení dlouhodobého finančního majetku	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly
A	043 690	1	Pořízení dlouhodobého finančního majetku	Jiný dlouhodobý finanční majetek
A	051	1	Poskytnuté zálohy a závdavky na dlouhodobý nehmotný majetek	
A	052	1	Poskytnuté zálohy a závdavky na dlouhodobý hmotný majetek	
A	053	1	Poskytnuté zálohy a závdavky na dlouhodobý finanční majetek	
A	061	1	Podíly – ovládaní nebo ovládající osoba	
A	062	1	Podíly – podstatný vliv	
A	063	1	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	
A	065	1	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	
A	066	1	Zápůjčky a úvěry – ovládaná nebo ovládající osoba	
A	067	1	Zápůjčky a úvěry – podstatný vliv	
A	068	1	Zápůjčky a úvěry – ostatní	
A	069	1	Jiný dlouhodobý finanční majetek	

P	072	I	Oprávký k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje		
P	073	I	Oprávký k softwaru		
P	074	I	Oprávký k ostatním ocenitelným právům		
P	075	I	Oprávký ke goodwillu		
P	079	I	Oprávký k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku		
P	081	I	Oprávký ke stavbám		
P	082 001	I	Oprávký k hmotným movitým věcem a jejich souborům		Oprávký ke strojům, přístrojům
P	082 002	I	Oprávký k hmotným movitým věcem a jejich souborům		Oprávký k dopravním prostředkům
P	082 004	I	Oprávký k hmotným movitým věcem a jejich souborům		Oprávký k drobnému dlouhod. majetku
P	085	I	Oprávký k pěstitelským celkům trvalých porostů		
P	086	I	Oprávký k dospělým zvířatům a jejich skupinám		
P	089	I	Oprávký k jinému dlouhodobému hmotnému majetku		
P	091 120	I	Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku		Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
P	091 130	I	Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku		Software
P	091 140	I	Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku		Ostatní ocenitelná práva
P	091 150	I	Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku		Goodwill
P	091 190	I	Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku		Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek
P	092 210	I	Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku		Stavby
P	092 220	I	Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku		Hmotné movité věci a jejich soubory
P	092 250	I	Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku		Pěstitelské celky trvalých porostů
P	092 260	I	Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku		Dospělá zvířata a jejich skupiny
P	092 290	I	Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku		Jiný dlouhodobý hmotný majetek
P	092 310	I	Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku		Pozemky
P	093	I	Opravná položka k dl. nedokončenému nehmotnému majetku		
P	094	I	Opravná položka k dl. nedokončenému hmotnému majetku		
P	095 510	I	Opravná položka k poskytnutým zálohám a závadvkům na dl. maj.		Poskytnuté zálohy na dl. nehmotný majetek
P	095 520	I	Opravná položka k poskytnutým zálohám a závadvkům na dl. maj.		Poskytnuté zálohy na dl. hmotný majetek
P	095 530	I	Opravná položka k poskytnutým zálohám a závadvkům na dl. maj.		Poskytnuté zálohy na dl. finanční majetek
P	096 610	I	Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku		Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba
P	096 620	I	Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku		Podíly – podstatný vliv
P	096 630	I	Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku		Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly
P	096 660	I	Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku		Zápůjčky a úvěry – ovládaná, ovládající os.
P	096 670	I	Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku		Zápůjčky a úvěry – podstatný vliv
P	096 680	I	Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku		Zápůjčky a úvěry – ostatní

			Jiný dlouhodobý finanční majetek
P	096 690	1	Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku
P	097	1	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku
P	098	1	Oprávkový rozdíl k nabytému majetku
A	111	1	Pořízená materiálu
A	112	1	Materiál na skladě
A	119	1	Materiál na cestě
A	121 000	1	Nedokončená výroba
A	122	1	Polotovary vlastní činnosti
A	123	1	Výrobky
A	124	1	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny
A	131	1	Pořízení zboží
A	132	1	Zboží na skladě a v prodejnách
A	139	1	Zboží na cestě
A	151	1	Poskytnuté zálohy a závadvky na materiál
A	152	1	Poskytnuté zálohy a závadvky na zvířata
A	153	1	Poskytnuté zálohy a závadvky na zboží
P	191	1	Opravná položka k materiálu
P	192	1	Opravná položka k nedokončené výrobě
P	193	1	Opravná položka k polotovarům vlastní činnosti
P	194	1	Opravná položka k výrobkům
P	195	1	Opravná položka k mladým a ostatním zvířatům a jejich skupinám
P	196	1	Opravná položka ke zboží
P	197	1	Opravná položka k zálohám a závadvkům na materiál
P	198	1	Opravná položka k zálohám a závadvkům na zvířata
P	199	1	Opravná položka k zálohám a závadvkům na zboží
A	211 001	2	Pokladna
A	213 000	1	Ceniny
A	221 001	3	Bankovní účty
A	221 002	3	Bankovní účty
A	221 999	3	Bankovní účty
P	231	1	Krátkodobé dluhy k úvěrovým institucím
P	232	1	Eskontní úvěry
P	241	1	Emitované krátkodobé dluhopisy
P	249	1	Ostatní krátkodobé finanční výpomoci

Nedokončená výroba

Pokladna Kč

Ceniny

ČSOB – č. účtu 1

ČSOB – č. účtu 2

Zápočty

A	251	I	Majetkové cenné papíry k obchodování	
P	252	I	Vlastní podíly	
A	253	I	Dluhové cenné papíry k obchodování	
A	254	I	Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	
A	255	I	Vlastní dluhopisy	
A	256	I	Dluhové cenné papíry se splatností do jednoho do jednoho roku	
A	257	I	Ostatní cenné papíry	
A	259 300	I	Pořizování krátkodobého finančního majetku	Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba
A	259 400	I	Pořizování krátkodobého finančního majetku	Ostatní krátkodobý finanční majetek
A	261 000	I	Peníze na cestě	Peníze na cestě
A	261 001	I	Peníze na cestě	Karty – Zůstatek karet
P	291 300	I	Opravná položka ke krátkodobému finančnímu majetku	Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba
P	291 400	I	Opravná položka ke krátkodobému finančnímu majetku	Ostatní krátkodobý finanční majetek
A	311 001	I	Odběratelé (pohledávky z obchodních vztahů)	Odběratelé
A	311 002	I	Odběratelé (pohledávky z obchodních vztahů)	Odběratelé – stř. 2
A	311 015	I	Odběratelé (pohledávky z obchodních vztahů)	Dlouhodobé pohledávky
A	311 025	I	Odběratelé (pohledávky z obchodních vztahů)	Dlouhodobé pohledávky stř. 2
A	313	I	Pohledávka za eskontované cenné papíry	
A	314 001	I	Poskytnuté zálohy a závdavky – dlouhodobé a krátkodobé	Poskytnuté provozní zálohy
A	314 200	I	Poskytnuté zálohy a závdavky – dlouhodobé a krátkodobé	Záloha zapl. – DPH – 21 %
A	315 000	I	Ostatní pohledávky	Ostatní pohledávky
P	321 001	I	Dodavatelé (závazky z obchodních vztahů)	Dodavatelé
P	321 002	I	Dodavatelé (závazky z obchodních vztahů)	Dodavatelé – nájemné nem.
P	321 020	I	Dodavatelé (závazky z obchodních vztahů)	Dodavatelé – ostatní
P	322	I	Směnky k úhradě	
P	324 001	I	Přijaté provozní zálohy a závdavky	Přijaté zálohy
P	325 000	I	Ostatní závazky	Ostatní závazky
P	325 005	I	Ostatní závazky	Ostatní závazky – pojistné
P	331 000	I	Zaměstnanci	Zaměstnanci
P	333	I	Ostatní závazky vůči zaměstnancům	
A	335 020	I	Pohledávky za zaměstnanci	Pohledávky za zaměstnanci – stravenky
A	335 090	I	Pohledávky za zaměstnanci	Náhrada škody zaměstnanci
P	336 000	I	Zúčtování s institucemi soc. zabezpečení a zdravotního pojištění	Zúčt. s instit. soc. a zdrav.
P	336 001	I	Zúčtování s institucemi soc. zabezpečení a zdravotního pojištění	Zúčt. s inst. SP

P	336 005	1	Zúčtování s institucemi soc. zabezpečení a zdravotního pojištění	Zúčt. s inst. ZP VZP
P	336 006	1	Zúčtování s institucemi soc. zabezpečení a zdravotního pojištění	Zúčt. s inst. ZP – VOZP
P	336 008	1	Zúčtování s institucemi soc. zabezpečení a zdravotního pojištění	Zúčt. s inst. ZP – MV ČR
P	341 100	1	Daň z příjmů	Zálohy na daň z příjmů
P	342 001	1	Ostatní přímé daně	Daň ze závislé činnosti
P	342 050	1	Ostatní přímé daně	Daň – dohody
P	343 010	4	Daň z přidané hodnoty	DPH 10 % vstup
P	343 015	4	Daň z přidané hodnoty	DPH 15 % vstup
P	343 021	4	Daň z přidané hodnoty	DPH 21 % vstup
P	343 100	4	Daň z přidané hodnoty	Platba DPH
P	343 115	4	Daň z přidané hodnoty	DPH 15 % výstup
P	343 121	4	Daň z přidané hodnoty	DPH 21 % výstup
P	343 415	4	Daň z přidané hodnoty	PDP 15 %
P	343 421	4	Daň z přidané hodnoty	PDP 21 %
P	345 000	1	Ostatní daně a poplatky	Ostatní daně a poplatky
P	346	1	Dotace ze státního rozpočtu	
P	347	1	Ostatní dotace	
P	349 015	17	Vyrovnávací účet DPH	DPH 15 %
P	349 021	17	Vyrovnávací účet DPH	DPH 21 %
A	351	1	Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	
A	352	1	Pohledávky – podstatný vliv	
A	353	1	Pohledávky za upsaný základní kapitál	
A	354	1	Pohledávky za společnosti při úhradě ztráty	
A	355 000	1	Ostatní pohledávky za společnosti obchodní korporace	Ostatní pohledávky za společnosti
A	358	1	Pohledávky za společnosti sdruženými ve společnosti	
P	361	1	Závazky – ovládaná nebo ovládající osoba	
P	362	1	Závazky – podstatný vliv	
P	364	1	Závazky ke společnostem obchodní korporace při rozdělování zisku	
P	365 001	1	Ostatní závazky ke společnostem obchodní korporace	Ostatní závazky – St.
P	366	1	Závazky ke společnostem obchodní korporace ze závislé činnosti	
P	367	1	Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů	
P	368	1	Závazky ke společnostem sdruženým ve společnosti	
A	371	1	Pohledávky z prodeje obchodního závodu	
P	372	1	Závazky z koupě obchodního závodu	

A	373 310	1	Pohledávky a závazky z pevných termínovaných operací	Jiné pohledávky
P	373 320	1	Pohledávky a závazky z pevných termínovaných operací	Jiné závazky
A	374	1	Pohledávky z pachtu obchodního závodu	
A	375	1	Pohledávky z emitovaných dluhopisů	
A	376	1	Nakoupené opce	
P	377	1	Prodané opce	Půjčka Ing. S.
A	378 001	1	Jiné pohledávky	Pohledávky z konkurzu a ost.
A	378 002	1	Jiné pohledávky	Jiné závazky – srážky z mezd
P	379 000	1	Jiné závazky	Jiné závazky – exekuce D.
P	379 003	1	Jiné závazky	Jiné závazky – B.
P	379 004	1	Jiné závazky	Jiné závazky – exekuce V.
P	379 005	1	Jiné závazky	Jiné závazky – exekuce S.
P	379 006	1	Jiné závazky	Jiné závazky – exekuce V.
P	379 007	1	Jiné závazky	Stravenky
P	379 020	1	Jiné závazky	Náklady příštích období
A	381 010	1	Náklady příštích období	NPO – leasing
A	381 011	1	Náklady příštích období	
A	382	1	Komplexní náklady příštích období	Výdaje příštích období
P	383 000	1	Výdaje příštích období	
P	384	1	Výnosy příštích období	
A	385	1	Příjmy příštích období	
A	388 000	1	Dohadné účty aktivní	Dohadné účty aktivní
A	389 000	1	Dohadné účty pasivní	Dohadné účty pasivní
P	391 100	1	Opravná položka k pohledávkám	Pohledávky z obchodních vztahů
P	391 200	1	Opravná položka k pohledávkám	Pohledávky – ovládaná nebo ovládající os.
P	391 300	1	Opravná položka k pohledávkám	Pohledávky – podstatný vliv
P	391 400	1	Opravná položka k pohledávkám	Pohledávky za společníky
P	391 500	1	Opravná položka k pohledávkám	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění
P	391 600	1	Opravná položka k pohledávkám	Stát – daňové pohledávky
P	391 700	1	Opravná položka k pohledávkám	Krátkodobé poskytnuté zálohy
P	391 900	1	Opravná položka k pohledávkám	Jiné pohledávky
A	395 000	1	Vnitřní zúčtování	Vnitřní zúčtování
A	398	1	Spojovací účet při společnosti	
P	411 001	1	Základní kapitál	Základní kapitál – L.

			Základní kapitál – S.	
P	411 002	1	Základní kapitál	
P	412	1	Ážio	
P	413	1	Ostatní kapitálové fondy	
P	414	1	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	
P	416	1	Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací	
P	417	1	Rozdíly z přeměn obchodních korporací	
P	418	1	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách společností	
P	419	1	Změny základního kapitálu	
P	421 000	1	Rezervní fond	Zákonný rezervní fond
P	423	1	Statutární fondy	
P	426	1	Jiný výsledek hospodaření minulých let	
P	427	1	Ostatní fondy	
P	428 000	1	Nerozdělený zisk minulých let	Nerozdělený zisk minulých let
A	429 000	1	Neuhrazená ztráta minulých let	Neuhrazená ztráta minulých let
P	431 000	16	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	Hosp. výsl. ve schval. říz.
P	432	1	Zálohy na výplatu podílu na zisku	
P	451	1	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	
P	453	1	Rezerva na daň z příjmů	
P	459	1	Ostatní rezervy	
P	461	1	Dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím	
P	471	1	Dlouhodobé závazky – ovládaná nebo ovládající osoba	
P	472	1	Dlouhodobé závazky – podstatný vliv	
P	473	1	Emitované dluhopisy	
P	474	1	Závazky z pachtu obchodního závodu	
P	475	1	Dlouhodobé přijaté zálohy a závdavky	
P	478	1	Dlouhodobé směnky k úhradě	
P	479	1	Jiné dlouhodobé závazky	
A	481	1	Odložený daňový závazek a pohledávka	
P	491	1	Účet individuálního podnikatele	
N	501 001	1	Spotřeba materiálu	Materiál výrobní
N	501 002	1	Spotřeba materiálu	Spotřeba PHM
N	501 003	1	Spotřeba materiálu	Spotřeba ND
N	501 004	1	Spotřeba materiálu	Spotřeba prac. oděv, obuv
N	501 005	1	Spotřeba materiálu	Spotřeba kancelářského materiálu

N	501 007	1	Spotřeba materiálu	Spotřeba ostatního materiálu
N	501 008	1	Spotřeba materiálu	Spotřeba mat. – optř. palet
N	501 010	1	Spotřeba materiálu	Spotřeba ost. – ubytovna
N	501 011	1	Spotřeba materiálu	Spotřeba drob. hm. majetku do 80 000,-
N	501 012	1	Spotřeba materiálu	Spotřeba – občerstvení
N	501 020	1	Spotřeba materiálu	Dr. předměty k propagaci
N	501 999	1	Spotřeba materiálu	Spotřeba nedaňová
N	502 001	1	Spotřeba energie	Spotřeba energie
N	503	1	Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	
N	504	1	Prodané zboží	
N	511 000	1	Opravy a udržování	Opravy a udržování
N	512 001	1	Cestovné	Cestovné
N	513 000	1	Náklady na reprezentaci	Náklady na reprezentaci
N	518 001	1	Ostatní služby	Druhotná doprava
N	518 003	1	Ostatní služby	Nájemné
N	518 004	1	Ostatní služby	Účetnické služby
N	518 005	1	Ostatní služby	Projektové a technické služby
N	518 006	1	Ostatní služby	Telekomunikační služby
N	518 007	1	Ostatní služby	Poštovné
N	518 008	1	Ostatní služby	Ukládka odpadu
N	518 010	1	Ostatní služby	Ostatní služby
N	518 017	1	Ostatní služby	Pom. část leas.
N	518 020	1	Ostatní služby	Propagace a reklama
N	518 031	1	Ostatní služby	Softwarový servis
N	518 090	1	Ostatní služby	Služby daň. neuznané
N	521 010	1	Mzdové náklady	Mzdové náklady
N	521 011	1	Mzdové náklady	Mzdové náklady – náhrada DPN
N	521 020	1	Mzdové náklady	Ostatní osobní náklady
N	522	1	Příjmy společníků obchodní korporace ze závislé činnosti	
N	523	1	Odměny členům orgánů obchodní korporace	
N	524 010	1	Zákonné sociální a zdravotní pojištění	Zákon. sociální náklady
N	524 020	1	Zákonné sociální a zdravotní pojištění	Zákonné pojištění zdravot.
N	525	1	Ostatní sociální pojištění	
N	526	1	Sociální náklady individuálního podnikatele	

N	527 000	1	Zákonné sociální náklady	Zákonné sociální náklady
N	528 000	1	Ostatní sociální náklady	Ostatní sociální náklady
N	528 001	1	Ostatní sociální náklady	Daňově neuznatelný
N	531 000	1	Daň silniční	Daň silniční
N	532	1	Daň z nemovitých věcí	
N	538 000	1	Ostatní daně a poplatky	Ostatní daně a poplatky
N	541	1	Zůstatková cena prodaného dl. nehmotného a hmotného majetku	
N	542	1	Prodaný materiál	
N	543	1	Dary	
N	544	1	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	
N	545 000	1	Ostatní pokuty a penále	Ostatní pokuty a penále
N	546	1	Odpis pohledávky	
N	547	1	Mimořádné provozní náklady	
N	548 001	1	Ostatní provozní náklady	Ostatní provozní náklady
N	548 002	1	Ostatní provozní náklady	Ostatní provozní náklady – TZ DDHM
N	548 010	1	Ostatní provozní náklady	Korunové vyrovnání
N	548 020	1	Ostatní provozní náklady	Pojištění – pov. ručení
N	548 021	1	Ostatní provozní náklady	Pojištění zaměstnanců
N	548 022	1	Ostatní provozní náklady	Pojištění živelné
N	548 023	1	Ostatní provozní náklady	Pojištění ostatní
N	549	1	Manka a škody z provozní činnosti	
N	551	1	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	
N	552	1	Tvorba a zúčtování rezerv podle zvláštních právních předpisů	
N	554	1	Tvorba a zúčtování ostatních rezerv	
N	555	1	Tvorba a zúčtování komplexních nákladů příštích období	
N	557	1	Zúčtování oprávkky k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku	
N	558	1	Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek v provozní činnosti	Úpravy hodnot dl. neh. a hm. majetku – doč.
N	559 100	1	Tvorba a zúčtování ostatních opravných položek v provozní činnosti	Úpravy hodnot zásob
N	559 200	1	Tvorba a zúčtování ostatních opravných položek v provozní činnosti	Úpravy hodnot pohledávek
N	559 300	1	Tvorba a zúčtování ostatních opravných položek v provozní činnosti	Náklady vynaložené na prodané podíly
N	561 100	1	Prodané cenné papíry a podíly	Náklady související s ostatním dl. fin. maj.
N	561 200	1	Prodané cenné papíry a podíly	Ostatní finanční náklady
N	561 300	1	Prodané cenné papíry a podíly	Nákladové úroky a podobné náklady
N	562 100	1	Úroky	

N	562 200	1	Úroky	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady
N	563	7	Kursově rozdíly	
N	564	1	Náklady z přecenění cenných papírů	
N	565 000	1	Mimořádné finanční výnosy	Poskytnuté dary
N	566 200	1	Náklady z finančního majetku	Náklady související s ostatním dl. fin. maj.
N	566 300	1	Náklady z finančního majetku	Ostatní finanční náklady
N	567	1	Náklady z derivátových operací	
N	568 000	1	Ostatní finanční náklady	Ostatní finanční náklady
N	569	1	Manka a škody na finančním majetku	
N	574	1	Tvorba a zúčtování finančních rezerv	
N	579	1	Tvorba a zúčtování opravných položek ve finanční činnosti	
N	581 000	1	Změna stavu nedokončené výroby	Změna stavu nedokončené výroby
N	582	1	Změna stavu polotovarů vlastní činnosti	
N	583	1	Změna stavu výrobků	
N	584	1	Změna stavu zvířat	
N	585	1	Aktivace materiálu a zboží	
N	586	1	Aktivace vnitropodnikových služeb	
N	587	1	Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	
N	588	1	Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	
N	591	1	Daň z příjmů – splatná	
N	592	1	Daň z příjmů – odložená	
N	595	1	Dodatečné odvody daně z příjmů	
N	596	1	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům	
N	597	1	Převod provozních nákladů	
N	598	1	Převod provozních výnosů	
N	599	1	Tvorba a zúčtování rezervy na daň z příjmů	
V	601	1	Tržby za vlastní výkony	Tržby z prodeje služeb
V	602 010	1	Tržby z prodeje služeb	
V	604	1	Tržby za zboží	
V	641 000	1	Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	Tržby z prod. dlouh. NaHM
V	642	1	Tržby z prodeje materiálu	
V	644	1	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	
V	646	1	Výnosy z odepsaných pohledávek	
V	648 001	1	Ostatní provozní výnosy	Jiné provozní výnosy

V	648 002	1	Ostatní provozní výnosy	Plnění pojišťoven
V	648 010	1	Ostatní provozní výnosy	Korunové vyrovnání
V	648 090	1	Ostatní provozní výnosy	Ost. prov. výnosy daň. neuznané
V	649	1	Mimořádné provozní výnosy	
V	661 100	1	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	Výnosy z podílů – ovládaná, ovládající os.
V	661 200	1	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	Ostatní výnosy z podílů
V	661 300	1	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	Ostatní výnosy z ostatního dl. fin. maj.
V	661 400	1	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	Výnosy z ostatního dl. fin. maj.
V	661 500	1	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	Ostatní finanční výnosy
V	662 500	1	Úroky	Výnosové úroky a podobné výnosy
V	662 600	1	Úroky	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy
V	663	1	Kursově zisky	
V	664	1	Výnosy z přecenění cenných papírů	
V	665 100	1	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	Výnosy z podílů – ovládaná, ovládající os.
V	665 200	1	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	Ostatní výnosy z podílů
V	665 300	1	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	Ostatní výnosy z ostatního dl. fin. maj.
V	665 400	1	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	Výnosy z ostatního dl. fin. maj.
V	665 500	1	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	Výnosové úroky a podobné výnosy
V	665 600	1	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy
V	666 002	1	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	Úroky kladné
V	667	1	Výnosy z derivátových operací	
V	668	1	Ostatní finanční výnosy	
V	669	1	Mimořádné finanční výnosy	
	697	1	Převod provozních výnosů	
	698	1	Převod finančních výnosů	
	701 000	14	Počáteční účet rozvažný	Počáteční účet rozvažný
	702	15	Konečný účet rozvažný	
	710	5	Účet zisků a ztrát	
R	750	1	Majetek v úschově	
R	760	1	Podrozvahová aktiva	
R	770	1	Podrozvahová pasiva	
R	780	1	Technické účty	